

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Zhodnocení správy a rozvoje majetku města

Evaluation of Administration and Development of the Town Property

Student: Petra Frydrychová

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Iveta Vrabková, Ph.D.

Ostrava 2018

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Petra Frydrychová**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Zhodnocení správy a rozvoje majetku města**
Evaluation of Administration and Development of the Town Property

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Samospráva na úrovni měst
 3. Majetek města Valašské Meziříčí
 4. Zhodnocení správy a rozvoje majetku města Valašské Meziříčí
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

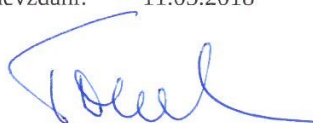
HAVLAN, Petr a Jan JANEČEK. *Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi*. Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-7502-057-4.
PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
VRABKOVÁ, Iveta. *Veřejná správa*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2016. 130 s. ISBN 978-80-248-3988-2.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Iveta Vrabková, Ph.D.**

Datum zadání: 24.11.2017

Datum odevzdání: 11.05.2018

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

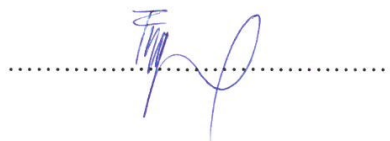

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Zhodnocení správy a rozvoje majetku města“ vypracovala samostatně pod vedením doc. Ing. Ivety Vrabkové, Ph.D. a uvedla v ní všechny použité literární a jiné odborné zdroje v souladu s právními předpisy a vnitřními předpisy VŠB – TUO.

Ve Valašském Meziříčí 9. 5. 2018

Poděkování

Ráda bych poděkovala doc. Ing. Ivetě Vrabkové, Ph.D. za odborné vedení při zpracování bakalářské práce, za věcné připomínky a cenné rady, kterými přispěla k vypracování této bakalářské práce.

Obsah

1	ÚVOD	5
2	SAMOSPRÁVA NA ÚROVNI MĚST	7
2.1	Charakteristika veřejné správy a samosprávy	7
2.2	Obec jako základní prvek územní samosprávy	10
2.3	Postavení a funkce obcí	11
2.4	Působnost a pravomoc obcí	11
2.4.1	Samostatná působnost	12
2.4.2	Přenesená působnost	13
2.5	Kategorie obcí dle zákona o obcích	15
2.6	Orgány obce	17
2.6.1	Zastupitelstvo obce	17
2.6.2	Rada obce	18
2.6.3	Starosta obce	18
2.6.4	Obecní úřad	19
2.6.5	Zvláštní orgány obce	19
2.6.6	Výbory a komise	20
2.6.7	Obecní policie	20
3	MAJETEK MĚSTA VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ	22
3.1	Stručná charakteristika města Valašské Meziříčí	22
3.2	Historie právní úpravy majetku obcí	23
3.3	Vymezení a klasifikace majetku	24
3.4	Majetková a finanční struktura města Valašské Meziříčí	27
3.4.1	Dlouhodobý nehmotný majetek	28
3.4.2	Dlouhodobý hmotný majetek	29

3.4.3	Dlouhodobý finanční majetek	30
3.4.4	Dlouhodobé pohledávky.....	31
3.5	Finanční hospodaření	31
3.6	Nabývání majetku	34
3.7	Nakládání s majetkem.....	35
3.8	Správa majetku a hospodaření s majetkem	36
3.8.1	Město Valašské Meziříčí jako vlastník a správce majetku.....	37
3.8.2	Město Valašské Meziříčí jako zřizovatel a zakladatel	39
3.8.3	Evidence, inventarizace, oceňování, technické zhodnocení a kontrola	41
4	ZHODNOCENÍ SPRÁVY A ROZVOJE MAJETKU MĚSTA VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ	44
4.1	Zhodnocení majetku města Valašské Meziříčí	44
4.1.1	Vývoj hodnoty a struktura dlouhodobého hmotného majetku	46
4.1.2	Vývoj hodnoty dlouhodobého finančního majetku	49
4.2	Zhodnocení příjmů a výdajů spojených s majetkem města	50
4.2.1	Kapitálové výdaje a kapitálové příjmy, dotace	53
4.2.2	Nedaňové příjmy	55
4.2.3	Výdaje na opravy a udržování.....	56
4.3	Shrnutí.....	58
5	ZÁVĚR	60
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	63
	SEZNAM ZKRATEK.....	70
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam obrázků	
	Seznam tabulek	
	Seznam příloh	

1 ÚVOD

Jednou z nejpodstatnějších složek obecní samosprávy je její ekonomický základ. Bez ekonomického zázemí si nelze představit existenci veřejné správy, rozvoj obce a v neposlední řadě uspokojování potřeb občanů. Hospodaření obce s majetkem patří ke stěžejním úkolům v oblasti její samostatné působnosti. Jelikož se jedná o majetek veřejný a v rámci hospodaření je nakládáno s veřejnými prostředky, je povinností obce nakládat s majetkem hospodárně, účelně a v souladu se zájmy obce a s úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti, přičemž je obec povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Klíčovým závazkem je povinnost nakládat s majetkem, včetně jeho správy s péčí řádného hospodáře.

Obce mají při nakládání se svým majetkem v zásadě stejné postavení jako jakýkoli jiný vlastník. Každá obec je však rovněž subjektem veřejného práva (veřejnoprávní korporace), což odůvodňuje specifické zákonné požadavky, které jsou na ni při nakládání s jejím majetkem kladeny. To však neznamená, že by obec nemohla z ekonomického hlediska disponovat svým majetkem méně výhodně.

Předmětem bakalářské práce je správa a péče o majetek obce, konkrétně města Valašské Meziříčí, a to se zaměřením na dlouhodobý hmotný majetek a dlouhodobý finanční majetek.

Cílem bakalářské práce je zhodnocení stavu a vývoje správy a rozvoje dlouhodobého hmotného majetku a dlouhodobého finančního majetku města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016.

Na majetek města Valašské Meziříčí bude v kontextu cíle pohlíženo z hlediska jeho účetní hodnoty a struktury.

Bakalářská práce je členěna do pěti kapitol, z nichž první tvoří Úvod, vymezující oblasti, kterými se tato práce zabývá a poslední Závěr, shrnující skutečnosti, které byly zjištěny.

Druhá kapitola bakalářské práce je zaměřena na problematiku samosprávy na úrovni obcí, v rámci níž jsou řešeny otázky postavení a funkcí obcí, působností a pravomocí obcí, kategorie obcí, orgánů obcí, zvláštních orgánů obcí a obecní policie.

Třetí kapitola je věnována tématu majetku města Valašského Meziříčí a zahrnuje stručnou charakteristiku města Valašské Meziříčí, historii právní úpravy majetku obcí, vymezení a klasifikaci dlouhodobého majetku, majetkovou a finanční strukturu a finanční hospodaření

města Valašské Meziříčí. Dále se zaměřuje na povinnosti při nabývání a nakládání s majetkem, na správu majetku a hospodaření s majetkem.

Čtvrtá kapitola zhodnocuje správu a rozvoj majetku města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016. Soustřeďuje se na komparaci aktiv se zaměřením na dlouhodobý hmotný majetek a dlouhodobý finanční majetek, na komparaci kapitálových příjmů, kapitálových výdajů a přijatých investičních transferů, na vývoj nedaňových příjmů a běžných výdajů souvisejících s opravami a udržováním.

Součástí bakalářské práce jsou funkční přílohy v počtu pět, na které je v rámci textu bakalářské práce poukazováno.

Pro dosažení vytýčeného cíle byla použita metoda analýzy a popisu, syntéza získaných poznatků a metoda komparace.

Pro zpracování bakalářské práce byla využita odborná literatura, publikace a současně platná legislativa vztahující se k dané problematice. Také bylo čerpáno z údajů zpřístupněných městem Valašské Meziříčí a z internetových zdrojů. Veškeré zdroje, které byly použity v této bakalářské práci, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

2 SAMOSPRÁVA NA ÚROVNI MĚST

Samospráva je jeden z hlavních subsystémů veřejné správy. Obecně je vymezena jako veřejná správa, která je uskutečňována jinými veřejnoprávními subjekty než stát. V České republice existuje dvoustupňový systém územní samosprávy, v němž je základní územně správní jednotkou obec a vyšším územně samosprávným stupněm kraj. V rámci územní samosprávy se nejedná o hierarchickou strukturu, respektive o vztah nadřízenosti a podřízenosti, neboť každý samosprávný územní celek má své samostatné pravomoci, do kterých jiný územní samosprávný celek nemůže zasahovat.

Územní samospráva byla v České republice obnovena po roce 1989. Územní samospráva funguje na základě tzv. spojeného modelu, tzn., že na úrovni obcí dochází ke spojení výkonu státní správy a samosprávy prostřednictvím orgánů obcí. Obce spravují vlastní záležitosti ve svém zájmu a v zájmu svých občanů v rámci samostatné působnosti a vedle toho vykonávají orgány obce státní správu v takovém rozsahu, jakou je jim umožňuje zákon. V tomto případě se jedná o výkon přenesené působnosti.

Postavení územní samosprávy je stále významnější, což je důsledek posilování kompetencí a odpovědnosti obcí za zabezpečení veřejné správy na úrovni územní samosprávy.

V této kapitole jsou definovány pojmy veřejná správa, samospráva, obec a její postavení, pravomoci a působnosti obcí a kategorizace obcí dle zákona o obcích. Dále jsou v této kapitole vymezeny orgány obce, které tvoří zastupitelstvo obce, rada obce, starosta obce, zvláštní orgány obce, výbory a komise a obecní úřad.

2.1 Charakteristika veřejné správy a samosprávy

Vymezení veřejné správy nejlépe vystihuje definice dle Průchy (2012. s. 53) „Veřejná správa, tedy správa veřejných záležitostí, je správou ve veřejném zájmu a subjekty, které ji vykonávají, ji realizují coby právem uloženou povinnost, a to z titulu svého postavení jako veřejnoprávních subjektů.“

Cílem veřejné správy je plnění **úkolů** veřejné správy, jsou také důležitým měřítkem hodnocení její efektivity a kvality. Jedná se o úkoly v kontextu s veřejnými zájmy tzv. veřejné úkoly. Dle Hendrycha a kol. (2014) lze členit úkoly veřejné správy z hlediska obsahu a formy. Obsah úkolů je dán oblastmi, ve kterých jsou plněny. Jde např. o správně politickou, hospodářskou, sociální a kulturní oblast. Členění dle formy vyjadřuje důsledek určitého

rozhodovacího procesu realizovaného ve veřejné správě – nařízení, příkaz, zákaz, pokyn, rozhodnutí, potvrzení.

Správu si lze dle Průchy (2012, s. 50 - 52) vysvětlovat tak, že se jedná o společenské řízení, které má určité zvláštní rysy a uskutečňuje se ve specifických formách. Pojetí veřejné správy a s tím související pojem veřejná moc se využívají jak v **organizačním pojetí**, kdy se jím rozumějí orgány veřejné správy, resp. správní orgány, tak i ve **funkčním pojetí**, kdy jde prakticky o výkon veřejné správy, čímž je myšlen výkon podzákonné a nařizovací činnosti těchto orgánů. Veřejná správa, a to jak v pojetí funkčním, tak v pojetí organizačním, je spjata s nejrůznějšími principy, které jsou bezprostředně spojeny s její podstatou a posláním. V poslední době se, především pod vlivem tzv. evropského práva, zvláště zdůrazňují principy dobré správy.¹

Veřejná správa je dle Horzinkové, Novotného (2013, s. 110) chápána jako komplex procesů, které řídí, usměrňují a vykonávají specifické orgány za účelem správy věcí veřejných. Za veřejnou záležitost je považováno vše, co se dotýká každého člověka jako člena společnosti. Veškerý systém fungování veřejné správy vychází ze zásady, že svoboda jednoho občana končí tam, kde začíná svoboda jiného občana. Veřejná správa jako systém je definována dle subjektů, které ji zabezpečují, jako státní správa a veřejná samospráva.

Vrabková (2016, s. 17 - 31) konstatuje, že **samospráva** je projevem demokratizace veřejné správy ve státě, kdy se stát dobrovolně vzdává určité části své moci ve prospěch nižších celků, zejména územních. Veřejnoprávní charakter samosprávy předpokládá její legalitu a legitimitu včetně vymezení jejího poslání, organizace a úkolů, právní a ekonomické nezávislosti a odpovědnosti. Stát může do záležitostí samosprávy vstupovat pouze na základě zákonného zmocnění. Samospráva je, vedle státní správy, součástí užšího pojetí veřejné správy. V demokratických systémech veřejné správy je projevem decentralizace státní moci. Samosprávu je možno chápat jako správu vlastních záležitostí.

¹ Ombudsman – Veřejný ochránce práv: Principy dobré správy [online]. Ombudsman [30. 1. 2018]

Dostupné z <https://www.ochrance.cz/stiznosti-na-urady/principy-dobre-spravy/>

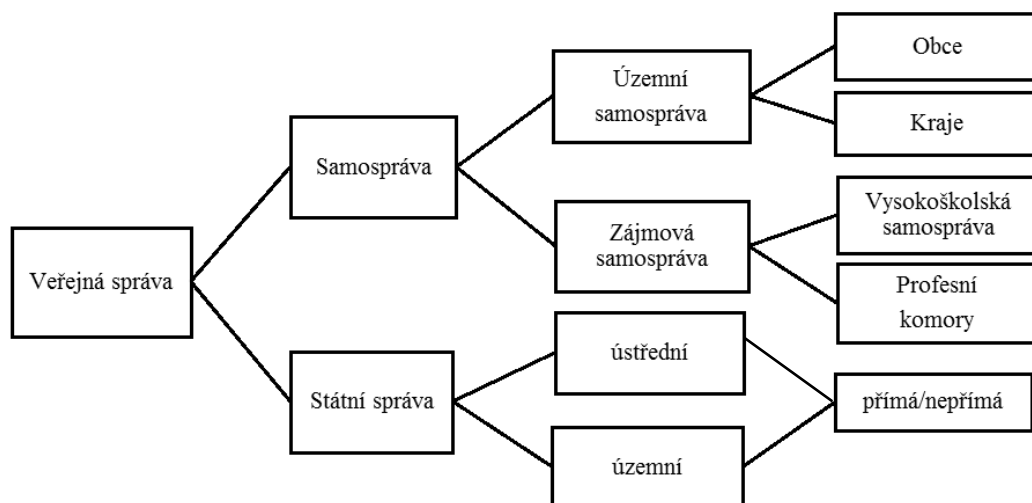
Jde o neformální zásady kvalitního spravování věcí veřejných, které vycházejí z ústavních zásad, z obecných právních principů, z morálních pravidel i z legitimních společenských očekávání. Dobrá správa tedy označuje takový postup úřadu, který je nejen v souladu se zákonem, ale zároveň mu nelze vytknout svévoli, účelovost, neefektivnost, liknavost a jiné nežádoucí znaky. Veřejný ochránce práv vymezil principy, jako jsou: soulad s právem, nestrannost, včasnost, předvídatelnost, přesvědčivost, přiměřenost, efektivnost, odpovědnost, otevřenost a vstřícnost.

Územní samospráva je forma veřejné moci a veřejné správy. Územní samospráva je realizace práva občanů na svou vlastní samosprávu, právo na spravování určitého území, které je menší než stát, na základě působnosti stanovené ústavou a příslušnými zákony při vytvoření potřebných ekonomických podmínek. Samosprávu tedy lze chápat jako samostatné obstarávání svých záležitostí v mezích práva. Tyto záležitosti nespravuje stát, ale někdo jiný, a to jako nestátní subjekt. Stát tedy pověří tento nestátní subjekt a předá mu část výkonu veřejné správy. Tento krok je považován za významný projev demokratizace společnosti. V demokratické společnosti územní samospráva zastupuje zájmy svých občanů. Proto je kladen velký důraz na intenzivní komunikaci volených orgánů s občany, aby mohlo docházet ke zpětné vazbě. Decentralizace veřejné správy na územní samosprávu umožňuje, aby stát postoupil kontrolu nad hospodárným a účelným zabezpečováním úkolů ve veřejné správě jednotlivými stupni územní samosprávy, zejména obcemi (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 108 - 110).

Peková (2011, s. 17) v kontextu historické tradice poukazuje na to, že právní postavení územní samosprávy bylo a je ovlivňováno stejně, jako vnitřní uspořádání, zakotvené v ústavě a dalších zákonech. Rozdělení kompetencí bylo usměrňováno historickými zvyklostmi mezi státem a územní samosprávou i mezi jednotlivými úrovněmi územní samosprávy, tudíž byly usměrňovány i úkoly, které jednotlivé stupně územní samosprávy zajišťovaly a zajišťují. Tyto historické tradice a zvyklosti tedy měly a mají dopad na efektivnost činností územní samosprávy.

Podle působnosti je samospráva rozdělena na územní a zájmovou. Územní samospráva je reprezentována obcemi a kraji. K zájmové samosprávě patří profesní komory a vysokoškolská samospráva. Základní schéma veřejné správy je znázorněno v Obr. 2.1

Obr. 2.1 Základní dělení veřejné správy v ČR

Zdroj: Horzinková, Eva a Vladimír Novotný. Základy organizace veřejné správy v ČR (2013, s. 115). Vlastní zpracování

2.2 Obec jako základní prvek územní samosprávy

Jednotlivá vymezení v podstatě zdůrazňují tytéž základní skutečnosti. Jedna z těchto definic dle Kopeckého (2017, s. 70) zní: „Obec je veřejnoprávní korporace odlišná od státu, která má možnost mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu. Je právnickou osobou vzniklou na základě veřejnoprávních norem, které disponují v zákonem vymezeném rozsahu veřejnou mocí. Veřejnoprávní korporace v právních vztazích vystupuje vlastním jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.“

Zásadní právní východisko českého obecního zřízení jako právní normy zákonné úrovně představuje ústavní pořádek České republiky. V Ústavě České republiky v čl. 8 je doslovně zakotveno právo na samosprávu: „Zaručuje se samospráva územních samosprávních celků“.

Dalším legislativním základem samosprávy je Evropská charta místní samosprávy, která byla přijata ve Štrasburku v roce 1985 a pro Českou republiku platí od roku 1999. Místní samospráva je v tomto dokumentu vymezena jako právo a schopnost místních společenství v mezích daných zákonem, na svou odpovědnost a v zájmu místních obyvatel spravovat podstatnou část věcí veřejných. Současně také vymezuje zásady, na kterých má být samospráva založena.

Peková (2011, s. 23) uvádí, že územní samospráva na úrovni obcí, měst a regionů je reprezentována především volenými orgány, je zástupcem svých občanů, měla by kooperovat s občany a budovat vztahy mezi orgány územní samosprávy a občanem

na principu partnerství. Činnost a hospodaření územní samosprávy je tedy pod kontrolou obyvatel.

2.3 Postavení a funkce obcí

Dle Pekové (2011, s. 37) zásadní principy územní samosprávy, rozsah působnosti, pravomoci, ale též odpovědnosti stanoví v každé zemi ústava a příslušné zákony. V případě České republiky se jedná o zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky (dále jen *Ústava*) a zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení, dále jen *zákon o obcích*), ve znění pozdějších předpisů. **Postavení** územní samosprávy je dáno čl. 99 až čl. 105 Ústavy České republiky.

Dle zákona o obcích v § 1 a § 3 je obec definována jako základní územní samosprávné společenství občanů tvořící územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Hlavním úkolem obce je pečovat o všestranný rozvoj svého území a potřeby svých občanů. Při plnění svých úkolů musí chránit veřejný zájem.

Obec jako územní samosprávný celek je dle Vavrochové (2015) vymezena pěti základními znaky:

- územní základ obce - vlastní území;
- osobní základ obce - obyvatelstvo obce;
- působnost (samospráva, tj. realizuje samostatnou působnost a státní správa, tj. realizuje přenesenou působnost v rozsahu svěřeném zákonem);
- právní subjektivita - veřejnoprávní korporace a právotvorba (právní základ);
- ekonomický základ obce – vlastní majetek a hospodaření dle vlastního rozpočtu (zdroj).

2.4 Působnost a pravomoc obcí

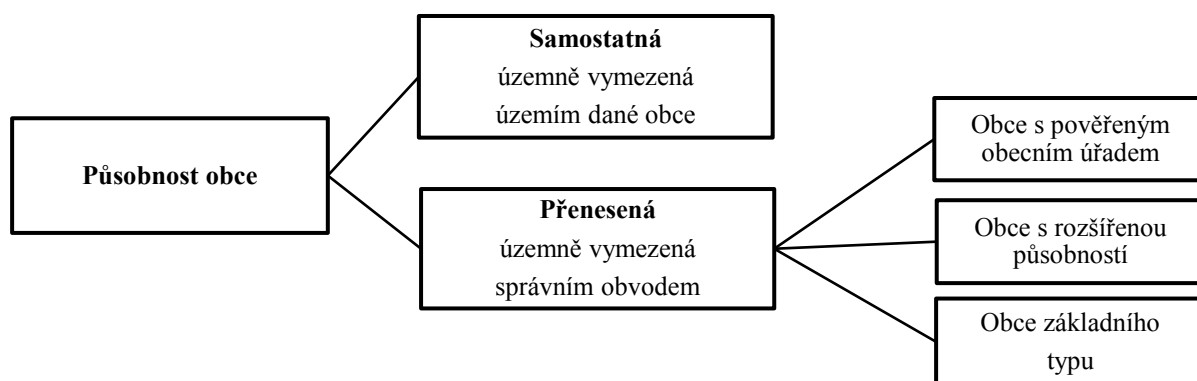
Výchozím předpokladem činností orgánů veřejné správy je jejich **pravomoc**. Průcha (2012, s. 210) definuje pravomoc obce jako souhrn oprávnění, kterými je obec vybavena, a právních povinností, jež jsou obci uloženy, pro potřeby plnění úkolů obce. Podle platné právní úpravy přichází u obcí v úvahu působnost dvojího druhu (tzv. spojený model), a to působnost **samostatná** a dále působnost **přenesená**.

Hendrych (2012, s. 147) zdůrazňuje, že z hlediska výkonu veřejné správy má působnost podstatný význam. **Působností** územních samosprávných celků se obecně rozumí zákonem stanovený obsah a rozsah činností, ve kterých územní samosprávné celky realizují svá práva

a povinnosti. Rozlišuje se působnost **věcná**, ta vymezuje druh činností a působnost **územní**, jež stanoví, na jakém území může oprávněný orgán správní činnost s příslušnými důsledky vykonávat.

Horzinková (2008, s. 27 - 28) uvádí, že v praxi pak dochází ke kombinaci obou uvedených působností. Dále zmiňuje také působnost **osobní**, definující okruh osob, na které dopadá věcná působnost orgánů veřejné správy. Obce tedy plní dvě základní funkce, a to samosprávnou a přenesenou - viz schéma na Obr. 2.2.

Obr. 2.2 Působnost obce

Zdroj: Zákon o obcích v platném znění. Vlastní zpracování

2.4.1 Samostatná působnost

Samostatná působnost neboli samospráva je zakotvena v § 7, § 35 zákona o obcích, který říká, že obec spravuje své záležitosti samostatně, vlastním jménem a na vlastní odpovědnost, bez závislosti na státu a jiných subjektech veřejného práva. Samostatná působnost je správa věcí v zájmu obce a jejích občanů. Jedná se především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

Státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti zasahovat jen, vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon o obcích stanoví.

Práva a povinnosti v rámci samostatné působnosti jsou vymezeny dle zákona o obcích v § 84, § 85, § 102 a patří zde: hospodaření obce, nabývání, zcizení a zatěžování majetku obce, poskytování a přijímání půjček, sestavování rozpočtu obce, rozpočtového výhledu na období dvou až pěti let po roce, na který byl rozpočet sestaven, hospodaření s rozpočtovými prostředky se zásadou efektivnosti a hospodárnosti, sestavení závěrečného účtu včetně údajů o plnění rozpočtu, vyúčtování vztahů ke státnímu rozpočtu, zpráva o přezkumu hospodaření,

zhodnocení hospodaření založených a zřízených právnických osob, územně plánovací dokumentace – obec rozhoduje o pořízení, zadání, a vydání územního plánu obce a regulačního plánu, spolupráce s jinými obcemi, včetně uzavírání veřejnoprávních smluv, návrh změny katastrálního území uvnitř obce, změny hranic obce, slučování obcí, zřizování některých typů vzdělávacích zařízení, zakládání obchodních společností a zřizování organizačních složek a příspěvkových organizací, zřizování jednotky dobrovolných hasičů včetně zabezpečení úkolů požární ochrany, provozování veřejného pohřebiště, vybírání místních poplatků, vyhlásování místního referenda, ukládání pokut za přestupky v samostatné působnosti, ustanovení starosty, místostarosty, rady, výborů zastupitelstva, komisí rady, obecní policie aj.

V rámci samostatné působnosti může obec vydávat **obecně závazné vyhlášky** ve věcech stanovených zvláštním zákonem, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužící potřebám veřejnosti.

Dle § 49, zákona o obcích, mohou obce při výkonu samostatné působnosti spolupracovat s jinými obcemi, mají právo být členy **dobrovolného svazku obcí** za účelem ochrany a prosazování svých společných zájmů. Spolupráce vzniká formou smlouvy uzavřené za účelem splnění konkrétního úkolu. Mezi hlavní předměty činnosti svazku mohou patřit úkoly v oblasti školství, kultury, požární ochrany, ochrany životního prostředí, správa majetku obcí, zavádění a rozšiřování sítí technického vybavení obce a systémů veřejné dopravy k zajištění dopravní obslužnosti aj.

2.4.2 Přenesená působnost

Přenesená působnost obcí je dekoncentrovaná státní správa svěřená obcím, která je stanovena zvláštními zákony. Delegace státní správy je zakotvena v Ústavě čl. 105, který určuje, že výkon státní správy lze orgánům samosprávy svěřit jen v případě, stanoví-li to zákon. Obecný rozsah přenesené působnosti obce je vymezen dle zákona o obcích v § 61, věcný rozsah přenesené působnosti je vymezen zvláštními zákony.

Území obce se stává správním obvodem. Na obce je přenesena různá míra státní správy. Za kvalitu výkonu této působnosti vůči veřejnosti odpovídá stát, který ji na obce delegoval (Provazníková, 2007 s. 11).

Podle rozsahu výkonu státní správy v přenesené působnosti jsou rozlišovány obce se základním rozsahem přenesené působnosti (do této skupiny spadá k 1. 1. 2017 všech 6 258 obcí) a obce s širším rozsahem přenesené působnosti. Dle zákona o obcích, § 62 obdrží obce ze státního rozpočtu příspěvek na plnění úkolů v přenesené působnosti.²

Mezi činnosti v rámci přenesené působnosti se například řadí:

vedení evidence obyvatel, vydávání stavebního povolení, vydávání cestovních a osobních dokladů, řidičských průkazů, živnostenských oprávnění, výplata sociálních dávek, sociálně-právní ochrana dětí, péče o staré a zdravotně postižené, vodoprávní řízení, odpadové hospodářství a ochrana životního prostředí, státní správa na úseku lesů, myslivosti a rybářství, doprava a silniční hospodářství (evidence motorových vozidel, silniční správní úřad, stanovení místní úpravy provozu dopravním značením na silnicích II. a III. třídy a místních komunikacích, evidence bodů za přestupky v silničním provozu) aj.

Dále může obec vydávat **nařízení** v rámci přenesené působnosti, které schvaluje a vydává rada obce.

Dle § 61 zákona o obcích se obce podle přenesené působnosti člení na:

- Obce základního typu – obce I. stupně
- Obce s pověřeným obecním úřadem – obce se stavebním a matričním úřadem, obce II. stupně
- Obce s rozšířenou působností – obce III. stupně

Podrobněji jsou kategorizovány obce podle míry přenesené působnosti dle zákona o státním rozpočtu, a to v návaznosti na výpočet příspěvku na výkon státní správy, na obce vykonávající:

- základní působnost,
- působnost matričního úřadu,
- působnost stavebního úřadu,
- působnost pověřeného obecního úřadu,
- působnost obce s rozšířenou působností.

² VRABKOVÁ, Iveta. Veřejná správa.

Výše příspěvku je závislá na rozsahu přenesené působnosti, velikosti správního obvodu vyjádřené počtem obyvatel a u obcí s rozšířenou působností také na velikosti správního centra vyjádřené počtem trvale bydlících obyvatel v obci.

2.5 Kategorie obcí dle zákona o obcích

Dle Pekové, Pilného, Jetmara (2008, s. 121) je Česká republika charakteristická z hlediska počtu a velikosti obcí svou rozdrobeností. Po roce 1990 došlo ve většině případů k rozdělení tzv. střediskových obcí. Velikostní skladba obcí v České republice je v nesouladu s centralizačními snahami ve většině zemí Evropské unie, jelikož existence velkého počtu malých obcí je z ekonomického hlediska neefektivní.

V zákoně o obcích, § 3 jsou rozlišovány tyto kategorie obcí - obec, městys, město a statutární město.

- **Obec** – základní územní samosprávné společenství občanů, tvoří územní celek, který je vymezen hranicí,
- **Městys** - je obec, pokud, tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády, nebo pokud byl oprávněn užívat označení městys přede dnem 17. května 1954 a požádal znovu o jeho udělení předsedu Poslanecké sněmovny,
- **Město** – je dle zákona obec, která má alespoň 3000 obyvatel, nebo pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po předchozím vyjádření vlády. Městem je také obec, která byla městem přede dnem 17. května 1954 a požádala předsedu Poslanecké sněmovny o udělení právního postavení města,
- **Statutární město** – město se specifickým postavením, které se může členit na městské části nebo městské obvody. Vnitřní poměry statutárního města upravuje statut.

Počet obcí, měst, městysů a statutárních měst včetně počtu obyvatel podle jednotlivých krajů znázorňuje Tab. 2.1.

K datu 1. 1. 2017 bylo v České republice 5 431 obcí, 579 měst, 223 městysů a 25 statutárních měst, celkem 6 258 obcí.

Tab. 2.1 Počet obcí, měst, městysů, statutárních měst včetně počtu obyvatel dle jednotlivých krajů v ČR k 1. 1. 2017

Kraj	Obce		Městysy		Města		Statutární města	
	obyvatelstvo	počet	obyvatelstvo	počet	obyvatelstvo	počet	obyvatelstvo	počet
Hlavní město Praha					1 280 508	1		
Středočeský kraj	578 392	1 010	58 462	50	589 412	82	112 716	2
Jihočeský kraj	205 052	548	27 323	21	312 937	54	93 470	1
Plzeňský kraj	178 937	432	10 849	12	218 295	56	170 548	1
Karlovarský kraj	50 870	95	1 651	1	195 182	37	49 046	1
Ústecký kraj	1 57 747	285	9 055	10	346 866	54	307 709	5
Liberecký kraj	97 062	172	2 630	4	191 389	37	149 555	2
Královéhradecký kraj	170 276	388	13 555	12	274 044	47	92 929	1
Pardubický kraj	189 719	403	7 951	10	229 373	37	90 044	1
Kraj Vysočina	172 393	628	48 618	42	237 382	33	50 559	1
Jihomoravský kraj	403 580	584	48 425	40	348 834	48	377 973	1
Olomoucký kraj	260 466	360	16 918	12	168 397	27	188 144	3
Zlínský kraj	230 612	271	9 669	6	268 300	29	75 117	1
Moravskoslezský kraj	304 581	255	4 394	3	367 477	37	533 427	5
Česká republika	2 999 687	5 431	259 500	223	5 028 396	579	2 291 237	25

Zdroj: ČSÚ: Počet obyvatel v obcích k 1. 1. 2017 [online]. Vlastní zpracování

Každá obec má svůj název, jehož vznik se váže k historickému vývoji. V ustanoveních § 18 až § 26, zákona o obcích je stanoveno, kdy a za jakých podmínek mohou obce vznikat, zanikat, připojovat se k jiné obci, slučovat se s jinými obcemi či oddělovat. Obce mají možnost užívat vlastní symboly, kterými jsou znak (erb), vlajka (prapor).

Další pojetí členění obcí dle zákona o obcích je jedenáctiskálová velikostní kategorie obcí, městských obvodů a městských částí územně členěných statutárních měst v souvislosti s novým nařízením vlády č. 318/2017 Sb., o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů. V první kategorii je stanoven počet obyvatel s trvalým pobytem na území jednotlivých typů obcí do 300 obyvatel, ve druhé kategorii je stanoveno rozmezí počtu obyvatel od 301 do 600 obyvatel, ve třetí kategorii je stanoveno rozmezí počtu obyvatel od 601 do 1 000 obyvatel, ve čtvrté kategorii je stanoveno rozmezí počtu obyvatel od 1 001 do 3 000 obyvatel, v páté kategorii je stanoveno rozmezí počtu obyvatel od 3 001 do 5 000 obyvatel, v šesté kategorii je stanoveno rozmezí počtu obyvatel od 5 001 do 10 000 obyvatel, v sedmé kategorii je stanoveno rozmezí počtu obyvatel od 10 001 do 20 000 obyvatel, v osmé kategorii je stanoveno rozmezí počtu obyvatel od 20 001 do 50 000 obyvatel, v deváté kategorii je stanoveno rozmezí počtu obyvatel od 50 001 do 100 000 obyvatel a územně nečleněná

statutární města, v desáté kategorii je stanoveno rozmezí počtu obyvatel od 100 001 do 200 000 obyvatel a územně členěná statutární města, v jedenácté kategorii je stanoven počet obyvatel nad 200 000.

2.6 Orgány obce

Každá obec má určitou vnitřní strukturu a zákon o obcích vymezuje jednotlivé orgány obce (v případě, že obec je městem, tak orgány města), jejich pravomoci, působnost a vzájemnou provázanost. Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce. Dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Obecní zastupitelstva mohou v částech obce zřídit osadní (místní) výbory. Členy osadního výboru určuje zastupitelstvo obce z řad občanů obce přihlášených k trvalému pobytu v té části obce, pro kterou je osadní výbor zřízen.

2.6.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je kolektivní volený orgán obce. V zákoně o obcích, § 68 je vymezeno, že počet členů zastupitelstva obce se odvíjí od počtu obyvatel a velikosti územního obvodu obce, přičemž je stanoveno rozmezí od 5 do 55 členů. Jednání zastupitelstva obce je veřejné a řídí se schváleným jednacím řádem. Zastupitelstvo obce rozhoduje formou usnesení, o průběhu zasedání se pořizuje zápis, který je veřejnou listinou a musí být uložen na úřadu k nahlédnutí. Zastupitelstvo obce se schází podle potřeby, nejméně jedenkrát za tři měsíce. Zasedání obvykle svolává a řídí starosta.

Pravomoc zastupitelstva obce v samostatné působnosti je vymezena v § 84, zákona o obcích, dle kterého je zastupitelstvu obce vyhrazeno rozhodování např. o programu rozvoje obce, o volbě či odvolání starosty, místostarosty a dalších členů rady obce, o zřizování a zrušení výborů, rozpočtu a závěrečném účtu města za uplynulé rozpočtové období, o přijetí nebo převzetí úvěru či půjčky, o založení, zřízení nebo zániku příspěvkových organizací a organizačních složek obce, o vyhlášení místního referenda, o založení nebo zrušení obchodních společností, o spolupráci obce s jinými obcemi a o formě této spolupráce, o zřizování nebo zrušení obecní policie a vydávání obecně závazných vyhlášek.

Další pravomoci zastupitelstva obce jsou definována v § 85 zákona o obcích, kde je vyhrazeno rozhodování o majetkových záležitostech týkajících se nakládání s nemovitostmi, tj. nabytí a převod nemovitostí v majetku města, zastavení nemovitostí, dále pak o poskytování dotací, zastavení movitých věcí nebo práv, peněžitých či nepeněžitých

vkladech od obchodních společností a další. K platnému usnesení, rozhodnutí nebo volbě je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva města.

2.6.2 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem obce v samostatné působnosti. Ze své činnosti se zodpovídá zastupitelstvu obce. Jestliže má zastupitelstvo obce méně než 15 členů, rada obce se nezřizuje. Počet členů je lichý, má nejméně 5 a nejvýše 11 členů a nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Schůze jsou neveřejné, rada obce se schází dle potřeby. K schválení usnesení je nutná nadpoloviční většina všech jejích členů. Jako své iniciativní a poradní orgány může rada zřídit komise. Záležitosti kompetencí rady upravují § 102, zákona o obcích.

Rada obce vydává v přenesené působnosti nařízení obce, připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva, zabezpečuje hospodaření obce dle schváleného rozpočtu, provádí rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce, stanoví rozdělení pravomocí v obecním úřadě, zřizuje a ruší odbory a oddělení obecního úřadu, jmenuje a odvolává vedoucí odborů obecního úřadu na návrh tajemníka, rozhoduje o některých majetkoprávních úkonech, kontroluje plnění úkolů obecním úřadem a komisemi v oblasti samostatné působnosti, schvaluje organizační řád obecního úřadu aj.

2.6.3 Starosta obce

Starosta zastupuje obec navenek, je jejím představitelem. Pokud není starosta přítomen, zastupuje ho místostarosta. Starosta a místostarosta musí mít státní občanství České republiky. Za výkon své funkce odpovídají zastupitelstvu obce. Kompetence starosty obce jsou vymezeny v § 103 až § 106, zákona o obcích. Starosta jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu se souhlasem ředitele krajského úřadu. Připravuje, svolává a řídí schůze zastupitelstva a rady obce, odpovídá za včasné přezkoumání hospodaření obce, plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů, odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce, zabezpečuje výkon přenesené působnosti v obcích, kde není tajemník obecního úřadu, řídí obecní policii a další činnosti.

Zastupitelstvem obce může být zvoleno více místostarostů, a pověřit je zabezpečením určitých úkolů v samostatné působnosti. Zastupitelstvo obce také stanoví, v jakém pořadí zastupují starostu obce (Koudelka, 2007, s. 205 - 206).

2.6.4 Obecní úřad

Specifické postavení mezi orgány obce má obecní úřad, Obecní úřad je orgánem výkonu územní samosprávy a státní správy v přenesené působnosti. V čele obecního úřadu stojí starosta. Obecní úřad je dále tvořen místostarostou, tajemníkem obecního úřadu (je-li tato funkce zřízena) a dalšími zaměstnanci zařazenými do obecního úřadu. Povinnosti obecního úřadu jsou učeny v § 109 zákona o obcích. Obecní úřad plní úkoly uložené zastupitelstvem a radou obce, pomáhá komisím a výborům v jejich činnosti v oblasti samostatné působnosti. V přenesené působnosti vykonává státní správu s výjimkou věcí, které patří do působnosti zastupitelstva obce, rady obce a zvláštních orgánů obce.

V zákoně o obcích, § 110 je definováno, že funkce **tajemníka** je zřizována zejména v obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností. Tajemník je v tomto případě zaměstnancem obce, nesmí vykonávat žádné funkce v politických stranách a v politických hnutích. Je jmenován či odvoláván starostou obce. Zodpovídá za plnění úkolů uložených zastupitelstvem a radou obce nebo starostou jak v samostatné, tak přenesené působnosti. Uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obce zařazenými v obecním úřadu, stanovuje jim plat, řídí je a kontroluje. Vydává vnitřní směrnice - spisový řád, skartační plán, pracovní řád a další dokumenty obecního úřadu. Zúčastňuje se zasedání zastupitelstva a rady obce s hlasem poradním.

2.6.5 Zvláštní orgány obce

V případech stanovených zvláštními zákony a zákonem o obcích, § 103 a § 122 zřizuje starosta pro výkon přenesené působnosti zvláštní orgány obce, jmenuje a odvolává jejich členy při respektování zákonných odborných požadavků. Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, může být v čele zvláštního orgánu osoba, která prokáže zvláštní odbornou způsobilost v oblasti přenesené působnosti. Totéž platí i pro zaměstnance obce zařazené v obecním úřadě. Zvláštními orgány obce jsou např. povodňová komise, krizový štáb, přestupková komise a komise pro sociálně právní ochranu dětí.

Povodňová komise je specifická v tom, že mimo obce s rozšířenou působností je fakultativním orgánem obce, nezřizovaným starostou, ale radou obce, která v případě jejího nezřízení vykonává její působnost. V případě obcí s rozšířenou působností se jedná o povinný orgán zřizovaný starostou. Předsedou povodňové komise je vždy starosta.

Dalším orgánem obce je komise pro sociálně právní ochranu dětí, která je zřízena starostou města. Tato komise je ustanovována v obcích s rozšířenou působností vždy.

Náplní přestupkové komise je projednávání přestupků příslušejících dané obci. V čele komise musí být osoba s právníkem vzděláním nebo osoba, která má pro danou agendu zkoušku zvláštní odborné způsobilosti. Její členy nejmenuje rada, ale starosta obce (Koudelka, 2007, s. 214 - 215, Kopecký 2017, s. 242).

2.6.6 Výbory a komise

Výbory jsou ustanovovány zastupitelstvem obce jako iniciativní a kontrolní orgány. Ze zákona o obcích, § 117 je zastupitelstvo obce povinno zřídit finanční a kontrolní výbor. Stanoviska a návrhy jsou předkládány zastupitelstvu obce. Výbory jsou za svou činnost odpovědný zastupitelstvu obce. Dále pak musí být zřízen výbor pro národnostní menšiny, jestliže v obci žije alespoň 10 % občanů hlásících se k jiné národnosti než české. Počet členů výboru je lichý, nejméně tříčlenný. Předsedou výborů může být pouze člen zastupitelstva obce. Výbor se schází dle potřeby.

Finanční výbor dle § 119, zákona o obcích, provádí kontrolu hospodaření s majetkem obce a finančními prostředky obce a plní další úkoly. Kontrolní výbor na základě stejného ustanovení zákona o obcích vykonává kontrolu plnění usnesení zastupitelstva a rady obce, dohlíží na dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti, plní další kontrolní úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce.

V zákoně o obcích, § 122 je stanoveno, že rada obce může zřídit jako své iniciativní a poradní orgány komise. Komise je orgánem výkonným a je za svou činnost v samostatné působnosti odpovědná radě obce, ve věcech výkonu přenesené působnosti na svěřeném úseku odpovídá starostovi. Náplň činností komisí, počty jejich členů ani jejich názvy nejsou, na rozdíl od výborů, zákonem o obcích stanoveny. Je zcela na rozhodnutí rady obce, zda nějaké komise zřídí a jak je formálně označí. Komise se usnází většinou hlasů všech svých členů.

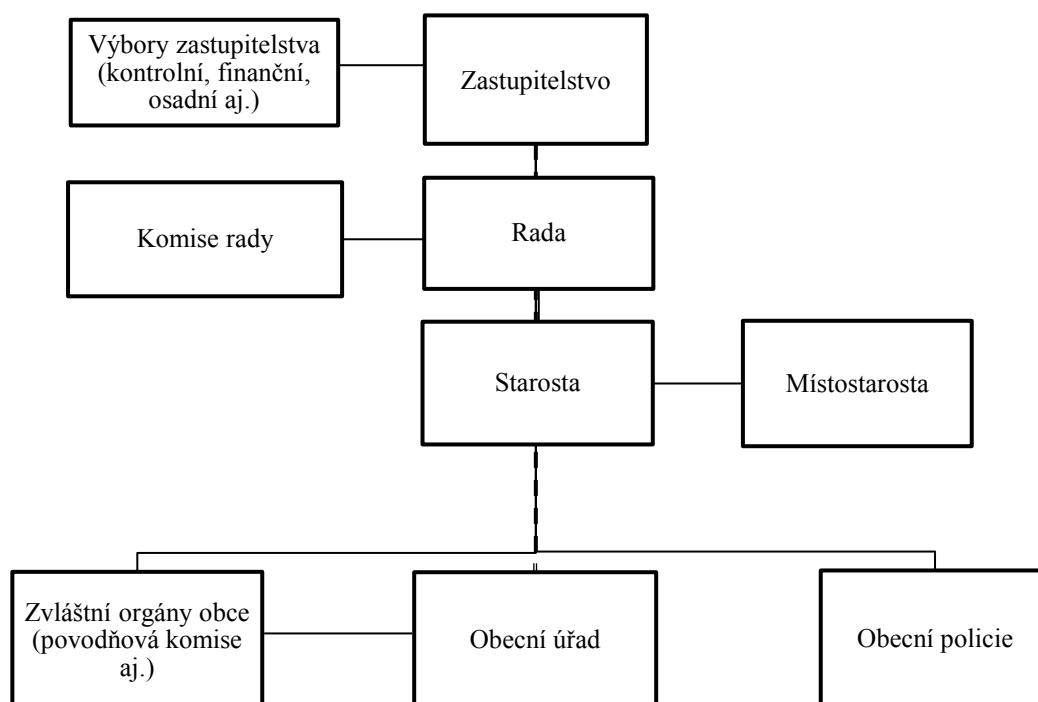
2.6.7 Obecní policie

V § 35a, zákona o obcích je definováno, že obce mohou zřizovat obecní policii. Zřízení a činnosti obecní policie upravuje zvláštní zákon, tím je zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Je zřizována a rušena obecně závaznou vyhláškou. Rozsah úkolů obecní policie je stanoven taxativním výčtem, což plně odpovídá požadavkům právní jistoty jak samotných strážníků městské policie, tak osob, vůči kterým jsou realizována opatření, zákroky, úkony.

K základním úkolům patří především zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, ochrana a bezpečnost osob a majetku, dohled nad dodržováním obecně závazných vyhlášek a nařízení, podílení se na prevenci kriminality, odhalování přestupků, jejichž projednávání je v působnosti obce. Při plnění svých úkolů obecní policie spolupracuje s Policií České republiky.

Grafické zobrazení orgánů obce je znázorněno v obr. 2.3.

Obr. 2.3 Orgány obce

--- není zde vztah nadřízenosti a podřízenosti

Zdroj: Horzinková, Eva a Vladimír Novotný. Základy organizace veřejné správy v ČR (2013, s. 115). Vlastní zpracování

3 MAJETEK MĚSTA VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

Jedním ze základních předpokladů pro dobré fungování územní samosprávy je vlastnictví odpovídajícího množství finančních prostředků a dalších forem majetku. Majetek je také podstatným znakem nezávislosti obce, ovlivňuje rozpočet jak na straně příjmů, tak na straně výdajů. Obecní majetek může v neposlední řadě sloužit k ovlivňování a plnění dlouhodobého sociálně-ekonomického rozvoje daného území, tj. jako rozvojový nástroj.

Obce patří mezi nejvýznamnější vlastníky nemovitého majetku v České republice. Současné jsou specifickými právníckými osobami, jejichž nakládání s majetkem je zákonem o obcích přísně regulováno.

Tato kapitola je zaměřena na majetek města Valašské Meziříčí. Stručně charakterizuje město Valašské Meziříčí a historii právní úpravy majetku. Podrobněji se zabývá klasifikací a vymezením majetku, nabýváním a nakládáním s majetkem, správou majetku, finančním hospodařením a povinnostmi při hospodaření s majetkem. Současně je zde analyzována majetková a finanční struktura města Valašské Meziříčí se zaměřením na dlouhodobý majetek.

3.1 Stručná charakteristika města Valašské Meziříčí

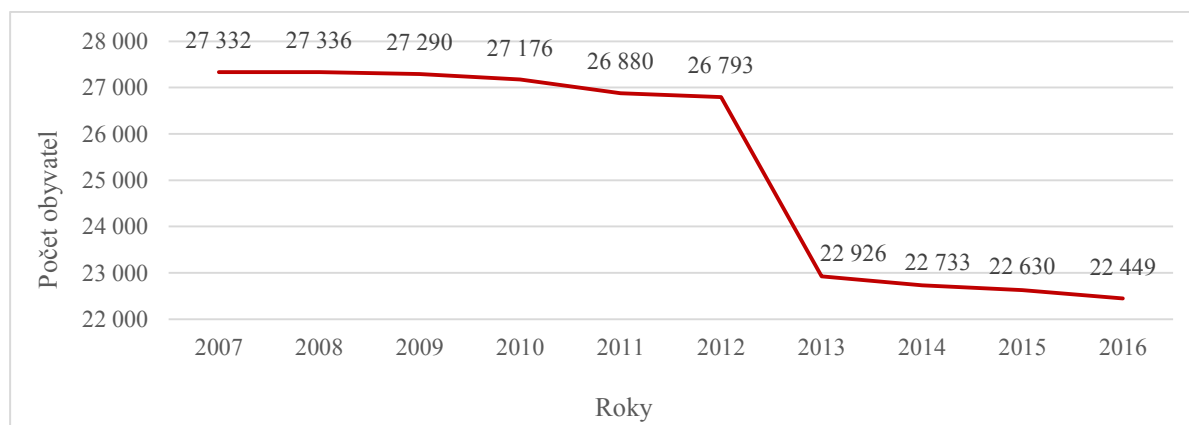
Město Valašské Meziříčí se nachází v okrese Vsetín, který je součástí Zlínského kraje. Sousedí s krajem Jihomoravským, Moravskoslezským a Olomouckým. Zlínský kraj se nachází na východě České republiky a jeho východní okraj tvoří hranici se Slovenskem. Zlínský kraj spolu s krajem Olomouckým tvoří Region soudržnosti NUTS II Střední Morava. V okrese Vsetín se nachází 55 obcí a 6 měst - Karolinka, Kelč, Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí, Vsetín a Zubří. Okres Vsetín sousedí s okresy Kroměříž, Zlín, Přerov, Nový Jičín a Frýdek-Místek.

Město Valašské Meziříčí je obcí s rozšířenou působností (tzv. obcí III. stupně) a je třetím největším městem okresu Vsetín. Celková rozloha města Valašské Meziříčí je 3 544 ha. Valašské Meziříčí má sedm místních částí: Bynina, Hrachovec, Juřinka, Krásno nad Bečvou, Valašské Meziříčí – město, Lhota a Podlesí a osm katastrálních území, jelikož místní část Podlesí zahrnuje dvě katastrální území Brňov a Křivé (Město Valašské Meziříčí, online).

Ve Valašském Meziříčí žije 22 449 obyvatel (stav k 1. 1. 2017). Od roku 2009 každoročně klesá počet obyvatel města, což významně ovlivňuje daňové příjmy – viz Obr. 3.1.

Celkový přírůstek obyvatelstva města se vzhledem ke klesající porodnosti dlouhodobě nachází v záporných hodnotách. K dalšímu významnému poklesu počtu obyvatel města Valašské Meziříčí došlo 1. 1. 2013 oddělením místních částí Krhová a Poličná, čímž se počet obyvatel města snížil skokově o 3 867 osob (ČSÚ: Malý lexikon obcí České republiky 2017. online).

Obr. 3.1 Vývoj počtu obyvatel města Valašské Meziříčí za období 2007 - 2016

Zdroj: ČSÚ: Malý lexikon obcí České republiky 2017 [online]. Vlastní zpracování

3.2 Historie právní úpravy majetku obcí

Právní úpravu majetku obce lze nalézt dle Havlana a Janečka (2014, s. 13 - 14) již v roce 1811, kdy byl přijat obecný občanský zákoník, jímž byly ustanoveny kategorie „obecní statek“ a „obecní jmění“. Samotná obec byla pojata jako subjekt práva. Vlastní právní zakotvení obce bylo spojeno až s obecním zřízením, upravené zákonem z r. 1849 (Prozatímní zákon obecní). Zákon upravoval působnost obcí na přirozenou a přenesenou. V roce 1862 byl vydán rámcový říšský obecní zákon, na jehož základě byly vydány obecní zákony v jednotlivých zemích. V Čechách se tak stalo zákonem z roku 1864, který obsahoval text, že obci v samostatné působnosti přísluší „spravovati dle vůle jmění své a záležitosti své ke svazku obecním se vztahující“.

Z období po vzniku samostatného Československa je nezbytné zdůraznit zákon č. 421/1919 Sb., který nemovitosti, jež byly obecním statkem ve smyslu příslušných ustanovení obecních zřízení, deklaroval za kmenové obecní jmění. Zákon rozlišoval tři základní pojmy: správní jmění (úřední budovy), finanční jmění (lesy, cenné papíry) a veřejný statek (silnice veřejná prostranství). Kmenové jmění bylo chápáno jako majetek obce, který byl určen jako základ stálých příjmů obce a byl zásadně nedotknutelný.

Dočasný konec se „samosprávným“ majetkem nastal v roce 1950, kdy nabyl účinnosti zákon č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů. Národní majetek byl nazýván komunálním vlastnictvím. Ústava pojímala komunální vlastnictví jako součást vlastnictví státního, z bývalého obecního kmenového jmění se stal národní majetek.

V listopadu 1990 byla obnovena plnohodnotná samospráva na úrovni obcí a po více než 45 letech byla ukončena éra národních výborů (Vrabková, 2016, s. 37).

Došlo ke změně Ústavy z roku 1960, a to ústavním zákonem č. 294/1990 Sb. Těmito změnami bylo umožněno samosprávným celkům nabývat majetek a stát se tak plnoprávními, svébytnými vlastníky odlišnými od jiných vlastníků, především od státu. Dle zákona č. 367/1990 Sb., o obcích byla obec opět právnickou osobou, která měla svůj majetek a vlastní finanční zdroje a hospodařila s nimi samostatně za podmínek stanovených zákonem. Majetkem obce byly věci a majetková práva (Havlan, Janeček, 2014, s. 13 - 16).

Významným byl zákon č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, na základě kterého získaly obce podstatnou část svého majetku.

V současné době jsou specifické povinnosti, kterými se musí obce při nakládání a hospodaření s majetkem řídit, vymezeny zejména v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, v zákoně č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územně samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů a v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

3.3 Vymezení a klasifikace majetku

Právní vymezení majetkové samosprávy lze nalézt v Ústavě České republiky, čl. 101, odst. 3, kde je definováno, že územní samosprávné celky jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu, přičemž obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.

Na majetek obce se vztahuje také Listina základních práv a svobod, zejména čl. 11, který stanovuje, že vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu.

Havlan (2011, s. 44 - 45) uvádí, že neexistuje žádný generální výčet součástí majetku územně samosprávných celků, je potřeba vycházet z principu, že nelze upřít územně samosprávnému celku právo na jakýkoliv druh majetku. Ačkoli to není platnou právní úpravou výslovně vymezeno, lze odvodit, že obec využívá svůj majetek zejména k plnění svých funkcí a úkolů,

tj. pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, přičemž při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. Každá obec by měla mít minimálně tolik majetku a v takovém rozsahu, druhu a kvalitě, který jí umožní řádně a efektivně plnit jeho funkce a úkoly, respektive poskytovat občanům a jiným subjektům služby, k nimž je povinna.

Dle Pekové (2011, s. 68 - 69) je majetek zpravidla definován jako bohatství, má hodnotu, tržní cenu. Různé druhy majetku mohou být směněny na finanční formu majetku. Majetek je také definován jako vlastnictví, jako soubor vlastnických práv k majetku, což umožňuje nakládat s majetkem podle uvážení vlastníka majetku. Vlastnické právo je důležitým věcným právem. Vlastnictví majetku je předpokladem jak rozvoje lokálního a regionálního veřejného sektoru, tak zabezpečování veřejných statků. Stejně tak je předpokladem k možnosti získat úvěr. Dále je pak majetek významným faktorem majícím vliv na bonitu daného subjektu územní samosprávy a ovlivňuje jeho rating, což významným způsobem usměrňuje podmínky pro získání návratných příjmů. Velikost potřebného majetku závisí na rozsahu aktivit a služeb, které chce obec zajišťovat.

Binek (2008, s. 49 - 54) konstatuje, že v odborné literatuře jsou uváděny různé klasifikace majetku dle různých kritérií a hledisek. Jednoznačnou klasifikací je **členění účetní** dělící majetek mezi jednotlivé položky rozvahy. Toto členění umožňuje srovnání mezi obcemi a lze jej využít pro celkové hodnocení majetkové situace. Nevýhodou je neexistující vazba s rozvojovými záměry obce. Dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů je majetek členěn na **dlouhodobý** majetek (stálá aktiva – dlouhodobý hmotný majetek, dlouhodobý nehmotný majetek, dlouhodobý finanční majetek a dlouhodobé pohledávky) a **krátkodobý** majetek (oběžná aktiva – zásoby, krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek). Pro účely zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů a pro účely odpisování je majetek dělen na **hmotný** a **nehmotný**, přičemž hmotný majetek tvoří zejména **nemovitosti** (pozemky, budovy a stavby) a **movité věci** (vnitřní zařízení budov, přístroje, zařízení atd.), **majetková práva** a **pohledávky**, dále **peněžní prostředky** na bankovních účtech v hotovosti, **cenné papíry** a **nehmotná aktiva** např. software, ocenitelná práva apod. V rámci pasiv z hlediska vlastnictví je majetek členěn na **vlastní zdroje** (základní kapitál, výsledek hospodaření a fondy), **cizí zdroje** (závazky). Bakalářská práce je zaměřena na členění majetku z účetního hlediska.

Z hospodářského hlediska je klíčové členění majetku **dle způsobu využívání**. Dle účelu použití je majetek členěn na majetek sloužící k výkonu funkcí samostatné působnosti a přenesené působnosti (majetek nezbytný), na obecní majetek sloužící k veřejným účelům, tj. k zabezpečování veřejných statků a na obecní majetek sloužící k podnikání (majetek zbytný). Z hlediska ovlivňování bonity obce je uvedené členění významné.

Majetek sloužící k výkonu samostatné a přenesené působnosti je možné použít na plnění závazků a uspokojení potřeb obce a k činnosti jejich orgánů. Správa a údržba je povinností obce a je financována z rozpočtu obce. Do majetku určeného na výkon samostatné působnosti patří např. budova obecního úřadu, její vybavení a příslušenství, služební dopravní prostředky, počítače, kopírovací stroje atd.

Majetek sloužící k veřejně prospěšným účelům patří, co do velikosti mezi nejrozsáhlejší. Jedná se např. o parkoviště, místní komunikace, veřejná prostranství, veřejné osvětlení, veřejný vodovod, kanalizace, čistírny odpadních vod, ale i kulturní a společenská zařízení. Lze zde také přiřadit školská zařízení či zařízení sociální péče aj. Tento majetek je veřejně přístupný a je možné jej obvyklým způsobem užívat. Jeho správou a údržbou je obec také povinna. Za jeho používání je možné v některých případech vybírat i místní poplatky.

Majetek sloužící k podnikání, tj. majetek přímo nesouvisející s činností obce. Majetek určený k podnikatelské činnosti slouží k vytváření a doplnění vlastních zdrojů rozpočtu (nedaňové příjmy). Příjmy z podnikání mohou být poměrně stabilním příjmem rozpočtu obce. Do majetku určeného k podnikání patří i majetek, který obec pronajme, nebo do něj investuje, či s ním podniká s jinými subjekty.

Zvláštním druhem majetku je **strategický majetek**. Ten úzce souvisí s majetkem k podnikání nebo finančními investicemi. Strategický majetek slouží k rozvojovému řízení a ochraně veřejného zájmu.

Další členění je uvedeno v příručce pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2014.³

³ Svaz měst a obcí České republiky. Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2014.

Majetek je členěn na věci movité (vybavení úřadu, škol, kulturního domu), věci nemovité (pozemky, stavby) a infrastrukturu (vodovody, kanalizace, veřejné osvětlení).

Pro účely dlouhodobého hospodaření s majetkem obce s cílem zabezpečit a podpořit rozvoj obce vymezuje tato příručka další charakteristiku majetku: kmenový majetek sloužící k výkonu správních funkcí obce (města), majetek v sociální a vzdělávací oblasti (MŠ a ZŠ, domy s pečovatelskou službou), majetek ve veřejné oblasti (veřejná doprava, likvidace komunálního odpadu, veřejné osvětlení hřbitovy, komunikace), majetek v zájmové oblasti (sportovní a kulturní zařízení), majetek ostatní, komerční (dodávky tepla, vodovody, kanalizace), majetek přebytečný, neupotřebitelný tj. ve špatném technickém stavu, nevyužívaný.

3.4 Majetková a finanční struktura města Valašské Meziříčí

Pro zabezpečování úkolů obce v delším časovém horizontu je významný především její dlouhodobý majetek, na který bude tato bakalářská práce zaměřena. Ucelená analýza efektivnosti hospodaření obce zahrnuje nejen analýzu majetkovou, ale také finanční analýzu. Finanční a majetková analýza využívá různé indikátory, podílové či propočtové, např. hodnotu majetku na obyvatele nebo podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích. Analýza těchto ukazatelů je podstatná pro vyhodnocení a případně přijetí opatření ke zvýšení účelnosti využívání majetku, k vyšší hospodárnosti (Peková, 2011, s. 562 – 563).

Základní informaci o majetku města a jeho zdrojovém krytí dává **rozvaha**, která je stavovým výkazem. Nalezneme zde položky aktiv a pasiv, na které z hlediska této práce není pohlíženo tak podrobně jako v případě stálých aktiv, která tvoří většinu majetku obcí.

V této kapitole bude provedena analýza majetkové a finanční struktury za období 2013 až 2016, tj. po oddělení místních částí Poličná a Krhová. V Tab. 3.1 je zachycen stav majetku města Valašské Meziříčí a zdrojů jeho krytí k 31. 12. 2013 a k 31. 12. 2016, včetně vyjádření procentního podílu jednotlivých položek rozvahy k celkové bilanční sumě jak v případě aktiv, tak v případě pasiv za sledované období a hodnota majetku na 1 obyvatele.

Majetek města Valašské Meziříčí v roce 2013 vykazoval hodnotu ve výši 2 624 482 tis. Kč, v roce 2016 dosahoval hodnoty 2 708 755 tis. Kč, tj. došlo ke zvýšení o **3,21 %**. Stálá aktiva zaujímala největší podíl z celkových aktiv, v roce 2013 činil podíl 95,53 % a nominální hodnota byla 2 507 164 tis. Kč, v roce 2016 byla stálá aktiva vyšší o **1,19 %** a činila 2 537 105 tis. Kč, výše podílu k celkovým aktivům byla 93,66 %, přičemž většinu tvořil dlouhodobý hmotný majetek. V roce 2013 byla hodnota dlouhodobého hmotného majetku 2 118 060 tis. Kč a v roce 2016 byla jeho hodnota vyšší o **3,96 %** a vykazovala hodnotu 2 202 040 tis. Kč. Nezanedbatelnou část tvořil také dlouhodobý finanční majetek. V letech 2013 až 2016 se jeho hodnota snížila z 375 946 tis. Kč na hodnotu 327 362 tis. Kč, tj. pokles o **- 12,92 %**. Důvodem bylo ztrátové hospodaření společnosti založené městem. Podíl oběžných aktiv v roce 2013 k celkovým aktivům byl 4,47 %, v roce 2016 se zvýšil na 6,34 %. Dlouhodobé pohledávky v roce 2013 vykazovaly nejmenší podíl. K tomuto datu byla jejich hodnota 4 339 tis. Kč, k celkovým aktivům činil podíl 0,17 %. V roce 2016 se jejich hodnota snížila na 3 728 tis. Kč, podíl k celkovým aktivům činil 0,14 %, tj. došlo k poklesu o **- 14,08 %**.

Pro ucelenost rozvahy je nutné zmínit hodnotu pasiv. Pasiva byla tvořena vlastním kapitálem, který dosahoval v roce 2013 hodnoty 2 456 367 tis. Kč, což činilo v procentním vyjádření k celkovým pasivům 93,59 %. V roce 2016 došlo ke zvýšení vlastního kapitálu o **3,83 %**, tento byl veden v hodnotě 2 550 514 tis. Kč, v procentním vyjádření činil jeho podíl 94,16 % z celkových pasiv. Další položkou pasiv byly cizí zdroje, které tvořily 6,41 % z celkových pasiv v roce 2013, jejich hodnota byla 168 115 tis. Kč. V roce 2016 došlo ke snížení hodnoty na 158 241 tis. Kč a podílu na 5,84 % k celkovým pasivům. Od roku 2013 do konce sledovaného období došlo ke snížení o - **5,87 %**.

Tab. 3.1 Majetková a finanční struktura města Valašské Meziříčí k 31. 12. 2013 a k 31. 12. 2016, v tis. Kč

	Hodnota majetku 2013	Majetek/1 obyvatele	%	Hodnota majetku 2016	Majetek/1 obyvatele	%
Aktiva	2 624 482	114 476	100,00%	2 708 755	120 663	100,00%
Stálá aktiva	2 507 164	109 359	95,53%	2 537 104	113 016	93,66%
DNHM	8 818	385	0,34%	3 975	177	0,15%
DHM	2 118 060	92 387	80,70%	2 202 040	98 091	81,29%
DFM	375 946	16 398	14,32%	327 362	14 582	12,09%
DP	4 339	189	0,17%	3 728	166	0,14%
Oběžná aktiva	117 318	5 117	4,47%	171 650	7 646	6,34%
Zásoby	459	20	0,02%	430	19	0,02%
KP	48 774	2 127	1,86%	34 557	1 539	1,28%
KFM	68 085	2 970	2,59%	136 662	6 088	5,05%
Pasiva	2 624 482	114 476	100,00%	2 708 755	120 663	100,00%
Vlastní kapitál	2 456 367	107 143	93,59%	2 550 514	113 614	94,16%
Jmění ÚJ	2 314 373	100 950	88,18%	2 305 633	102 705	85,12%
Fondy ÚJ	1 430	62	0,05%	26 657	1 187	0,98%
VH	140 434	6 126	5,35%	218 224	9 721	8,06%
Cizí zdroje	168 115	7 333	6,41%	158 241	7 049	5,84%
Rezervy	1 471	64	0,06%	1 471	66	0,05%
DZ	108 329	4 725	4,13%	102 143	4 550	3,77%
KZ	58 314	2 544	2,22%	54 626	2 433	2,02%

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozvaha 2013, 2016 [online]. Vlastní zpracování

3.4.1 Dlouhodobý nehmotný majetek

Dlouhodobý nehmotný majetek (dále jen *DNHM*) je charakteristický svou nemateriální povahou. Jeho doba použitelnosti je delší než jeden rok. DNHM zahrnuje nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software, nedokončený DNHM, ocenitelná práva s dobou použitelnosti delší než jeden rok, u kterých ocenění převyšuje částku 60 000 Kč. Za DNHM se považuje technické zhodnocení DNHM, jehož ocenění převyšuje částku 60 000 Kč.

DNHM měl v roce 2013 poměrně nízký podíl na celkovém majetku, který se na konci sledovaného období ještě snížil. Jeho hodnota v roce 2013 dosahovala 8 818 tis. Kč, v roce

2016 byla hodnota DNHM pouze 3 975 tis. Kč. V procentním vyjádření se podíl DNHM na celkových aktivech pohyboval mezi 0,34 % a 0,15 %. Od roku 2013 do roku 2016 došlo ke snížení o - **54,92 %**. V Tab. 3.2 je znázorněna nominální hodnota majetku DNHM včetně procentního vyjádření a hodnoty DNHM na 1 obyvatele.

Tab. 3.2 Struktura DNHM města Valašské Meziříčí k 31. 12. 2013 a k 31. 12. 2016, v tis. Kč

	Hodnota majetku 2013	Majetek/1 obyvatele	%	Hodnota majetku 2016	Majetek/1 obyvatele	%
Software	2 515	110	0,10%	1 488	66	0,06%
Ostatní DNHM	6 303	275	0,24%	2 487	111	0,09%
DNHM	8 818	385	0,34%	3 975	177	0,15%

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozvaha 2013, 2016 [online]. Vlastní zpracování

3.4.2 Dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobý hmotný majetek (dále jen *DHM*) zaujímá u většiny obcí nejvyšší hodnoty z celkových aktiv. DHM obsahuje pozemky, kulturní předměty, stavby, samostatné movité věci a soubory movitých věcí, pěstitelské celky trvalých porostů, ostatní DHM, nedokončený DHM, technické zhodnocení DHM nebo drobný DHM. Jeho ocenění převyšuje částku 40 000 Kč. Doba použitelnosti je delší než jeden rok. Do odpisovaného DHM patří stavby, samostatné movité věci a soubory movitých věcí, drobný DHM a ostatní DHM, do neodpisovaného DHM se řadí pozemky a kulturní předměty.

V roce 2013 byla celková hodnota DHM ve výši 2 118 060 tis. Kč, což činilo 80,70 % z celkové hodnoty aktiv, na konci sledovaného období byla hodnota DHM vyšší a činila 2 202 040 tis. Kč, jeho podíl byl 81,29 % z celkové hodnoty aktiv. Od roku 2013 do konce sledovaného období se hodnota DHM zvýšila o **3,96 %**.

Stavby zaujímaly největší část z DHM a jejich hodnota v roce 2013 činila 1 484 763 tis. Kč. Na konci sledovaného období vykazovala hodnotu 1 688 536 tis. Kč, tj. zvýšení o **13,72 %**. Do skupiny **staveb** se řadí bytové domy a bytové jednotky, budovy pro služby obyvatelstvu, jiné nebytové domy a nebytové jednotky, komunikace a veřejné osvětlení, jiné inženýrské sítě a ostatní stavby.

Druhou nejvýznamnější položkou DHM jsou **pozemky**, které se člení na stavební pozemky, lesní pozemky, zahrady, pastviny, louky, rybníky, zastavěnou plochu a ostatní pozemky. V roce 2013 činila hodnota pozemků 444 319 tis. Kč, v roce 2016 došlo ke snížení na hodnotu 424 830 tis. Kč, tj. snížení o - **4,39 %**.

Ostatní DHM, nedokončený DHM, kulturní předměty, samostatné movité věci a soubory movitých věcí se podílely na celkových aktivech v roce 2013 podílem 7,2 % a ke konci sledovaného období pouze nepatrným podílem ve výši 3,26 %.

Podrobnější členění DHM města Valašské Meziříčí k 31. 12. 2013 a k 31. 12. 2016, včetně nominální hodnoty, procentního podílu jednotlivých položek a hodnoty majetku na 1 obyvatele je znázorněno v Tab. 3.3.

Tab. 3.3 Struktura DHM města Valašské Meziříčí k 31. 12. 2013 a k 31. 12. 2016, v tis. Kč

	Hodnota majetku 2013	Majetek/1 obyvatele	%	Hodnota majetku 2016	Majetek/1 obyvatele	%
Pozemky	444 319	19 381	16,93%	424 830	18 924	15,68%
Kulturní předměty	2 474	108	0,09%	2 552	114	0,09%
Stavby	1 484 763	64 763	56,57%	1 688 536	75 217	62,34%
SaMV a SoMV	23 070	1 006	0,88%	33 138	1 476	1,22%
Ostatní DHM	0	0	0,00%	853	38	0,03%
Nedokončený DHM	162 918	7 106	6,21%	51 255	2 283	1,89%
Poskytnuté zálohy na DHM	516	23	0,02%	876	39	0,03%
DHM	2 118 060	92 387	80,70%	2 202 040	98 091	81,29%

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozvaha 2013, 2016 [online]. Vlastní zpracování

3.4.3 Dlouhodobý finanční majetek

Dlouhodobým finančním majetkem (dále jen *DFM*) se rozumí majetkové účasti, dlouhodobé cenné papíry a vklady, dlouhodobé půjčky, nakoupené obligace, dluhopisy, vkladové listy, termínované vklady s dobou držení a dobou splatnosti delší než jeden rok. Hodnota DFM v roce 2013 činila 375 946 tis. Kč, v roce 2016 se hodnota DFM snížila na 327 362 tis. Kč, tj. o - 12,92 %. Podrobnější údaje týkající se dlouhodobého finančního majetku jsou uvedeny v podkapitole 3.8.2. V následující Tab. 3.4 je uvedena struktura DFM včetně nominální hodnoty majetku, procentního vyjádření jednotlivých položek a hodnoty majetku na 1 obyvatele k 31. 12. 2016.

Tab. 3.4 Struktura DFM majetku města Valašské Meziříčí k 31. 12. 2013 a k 31. 12. 2016, v tis. Kč

	Hodnota majetku 2013	Majetek/1 obyvatele	%	Hodnota majetku 2016	Majetek/1 obyvatele	%
MÚ s rozhodujícím vlivem	166 008	7 241	6,33%	116 935	5 209	4,32%
MÚ s podstatným vlivem	209 139	9 122	7,97%	209 628	9 338	7,74%
Ostatní DFM	799	35	0,03%	799	36	0,03%
DFM	375 946	16 398	14,32%	327 362	14 582	12,09%

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozvaha 2013, 2016 [online]. Vlastní zpracování

3.4.4 Dlouhodobé pohledávky

Pohledávku lze definovat jako právo věřitele na plnění vzniklé z určitého závazku. Pohledávky se od sebe liší povahou práva či obsahem. Mohou to být poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé, dlouhodobé poskytnuté zálohy nebo ostatní dlouhodobé pohledávky. Dlouhodobé pohledávky (dále jen *DP*) zaujímaly ve sledovaném období nejnižší podíl z hodnoty celkových aktiv. Nominální hodnota DP k celkovým aktivům v roce 2013 činila 4 339 tis. Kč, podíl 0,17 %, postupně došlo ke snížení a koncem sledovaného období vykazovaly DP hodnotu 3 728 tis. Kč, v procentním vyjádření 0,14 %. Během období 2013 až 2016 došlo v rámci DP ke snížení o - **14,08 %**.

Tab. 3.5 znázorňuje členění DP dle rozvahy k 31. 12. 2013 a k 31. 12. 2016 včetně vyjádření nominální hodnoty majetku, procentního podílu a hodnoty majetku na 1 obyvatele. Vzhledem k tomu, že vývoj DP měl ve sledovaném období klesající tendenci a jeho podíl byl zanedbatelný, nebude v následující kapitole jejich vývoj podrobněji hodnocen na rozdíl od DHM a DFM.

Tab. 3.5 Struktura DP města Valašské Meziříčí k 31. 12. 2013 a k 31. 12. 2016, v tis. Kč

	Hodnota majetku 2013	Majetek/1 obyvatele	%	Hodnota majetku 2016	Majetek/1 obyvatele	%
Poskytnuté NFVD	1 882	82	0,07%	3 373	150	0,13%
Ostatní dlouhodobé pohledávky	2457	107	0,10%	355	16	0,01%
DP	4 339	189	0,17%	3 728	166	0,14%

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozvaha 2013, 2016 [online]. Vlastní zpracování

3.5 Finanční hospodaření

Dle Pilného (2014) se hospodaření obce projevuje v zásadě ve dvou formách, a to v nakládání s věcmi, nemovitostmi či pozemky a ve finančním hospodaření s peněžními prostředky.

V širším pojetí patří příjmy a výdaje rozpočtu do majetku obce, přestože rozpočtovou složku nelze považovat za majetek obce dle kritéria vlastnictví. Určitá souvislost s propojením majetku však existuje, jelikož značná část příjmů a výdajů se majetku obce přímo či nepřímo týká. Jsou to např. výdaje z rozpočtu obce na údržbu, opravy, revitalizaci či modernizaci obecního majetku. Na straně příjmů plynou do rozpočtu obce příjmy z prodeje a pronájmu nemovitého obecního majetku.

Finanční hospodaření obce je upraveno zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů a řídí se ročním rozpočtem, který

je vypracováván v návaznosti na rozpočtový výhled. Lze jej charakterizovat jako decentralizovaný peněžní fond nebo jako bilanci příjmů a výdajů za rozpočtové období, kterým je kalendářní rok. V neposlední řadě lze chápat rozpočet jako finanční plán. Obec plánuje, jak využít dané finance v průběhu celého roku. Rozpočet obce je zpravidla sestavován jako vyrovnaný. Může být také schválen jako přebytkový. Obce sestavují také rozpočet schodkový, a to v případech, které jsou taxativně vymezeny zákonem. Tento rozpočet může být schválen jen v případě, pokud bude možné schodek uhradit finančními prostředky z minulých let nebo tzv. návratnými zdroji. Rozpočet lze členit z několika hledisek. Druhové třídění je považováno za základní systém třídění a je pro všechny typy rozpočtů povinné. Zde jsou zařazeny daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy, přijaté dotace, běžné výdaje, kapitálové výdaje a financování.

Daňové příjmy jsou z pohledu příjmové základny považovány za hlavní a významný druh finančních zdrojů. Daňové příjmy zauímají největší podíl na celkových příjmech obce. Mezi daňové příjmy se řadí daně svěřené a daně sdílené, správní poplatky a místní poplatky, které obce vybírají a spravují samy, přičemž jsou limitovány zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

Nedaňové příjmy vznikají z vlastní hospodářské činnosti obce, lze je označit jako uživatelské poplatky. Patří zde zejména příjmy z pronájmu, příjmy za oprávněná věcná břemena, příjmy od organizací zřízených obcí, sankční platby, dary a výnosy veřejných sbírek, poplatky za služby.

Kapitálové příjmy jsou příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, včetně přijatých darů a příspěvků na pořízení dlouhodobého majetku, příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů. Jedná se o příjmy nepravidelné a jednorázové. Zpravidla jsou používány na financování investičních záměrů obce.

Přijaté dotace jsou označovány také jako nenávratné dotace a jsou významnou položkou rozpočtu obce, které je mohou získat z různých úrovní veřejných rozpočtů (ze státního rozpočtu, státních fondů, z rozpočtů krajů) popř. z prostředků Evropské unie. Po daňových příjmech patří k druhému nejvýznamnějšímu zdroji financování aktivit obce. Dotace jsou poskytovány na investiční (kapitálové) a neinvestiční (běžné) účely. Kapitálové dotace ze státních fondů jsou ve většině případů účelové a jsou poskytovány na základě vymezených podmínek.

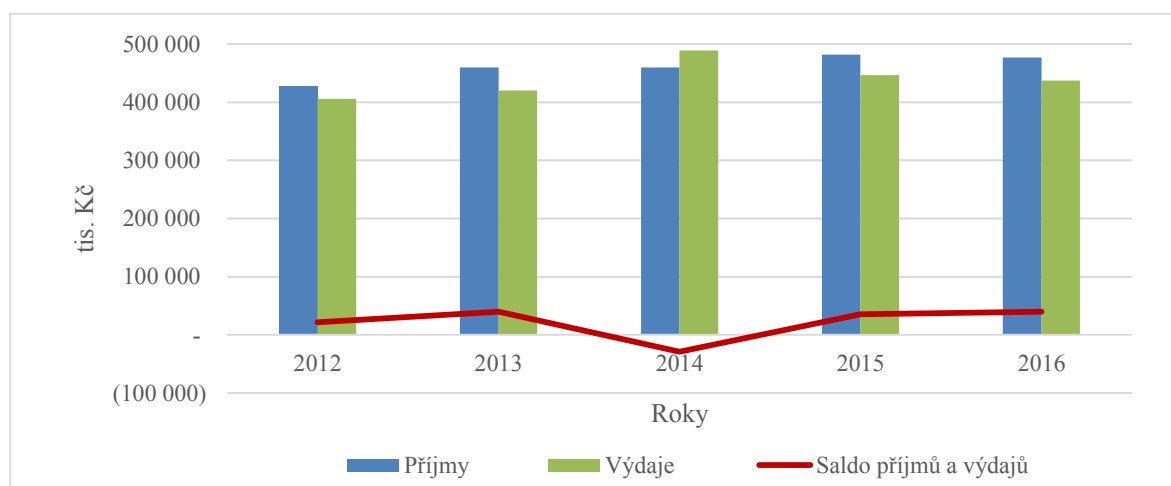
Běžné výdaje tvoří převážnou část výdajů rozpočtu obce, souvisí s financováním veřejných statků. Z těchto výdajů se financují pravidelné tzv. provozní nebo neinvestiční výdaje. Patří zde např. výdaje na zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti, na veřejnou zeleň, na veřejné osvětlení, na vlastní správu.

Kapitálové výdaje slouží k financování dlouhodobých investičních potřeb. Stejně jako v případě kapitálových příjmů jsou jednorázové a nepravidelné. Vynakládání kapitálových výdajů by mělo vycházet z dlouhodobých plánů rozvoje obce.

Třída 8 **Financování** má v rozpočtové skladbě zvláštní postavení. Jedná se o operace, které zajišťují financování schodku hospodaření nebo využití přebytku hospodaření a jeho vyhodnocení v rámci finančního investování. Tento výpočtový ukazatel je důležitý pro účetní výkaznictví, má přímou návaznost na zjištění salda rozpočtu (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 244-245).

Z hlediska druhového členění jsou celkové příjmy, celkové výdaje a saldo rozpočtu města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016 graficky znázorněny v Obr. 3.2, ze kterého je zřejmé, že hospodaření města bylo přebytkové, pouze v roce 2014 skončilo deficitem ve výši 29 088 tis. Kč. Jedním z důvodů bylo již zmiňované majetkové vypořádání s nově vzniklými obcemi Krhová a Poličná. Krytí schodku bylo zajištěno čerpáním z úvěrového rámce a ze zůstatků na bankovních účtech.

Obr. 3.2 Vývoj hospodaření města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozpočet 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

3.6 Nabývání majetku

Dle zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, získaly obce podstatnou část svého majetku. Obdobně tomu bylo také v případě města Valašské Meziříčí, celkově lze hovořit až o 95 % majetku města. Jednalo se zejména o stavby a pozemky převedené do vlastnictví města na základě původního práva hospodaření, bytové domy s pozemky, které s nimi tvořily jeden funkční celek a historický majetek, tj. majetek, který město vlastnilo k datu 31. 12. 1949. V rámci tzv. „velké privatizace“ v 90. letech přešly do majetku města rozvody vodovodů a kanalizací, včetně čistíren odpadních vod. V oblasti plynárenství a energetiky obdrželo město Valašské Meziříčí akcie, jejichž počet byl odvozen od počtu obyvatel obce. Dle zákona č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, byl převáděn státní majetek z okresních úřadů, mimo jiné, i na obce. Jednalo se zejména o kulturní, sociální a zdravotnická zařízení. V případě města Valašské Meziříčí nebyl takto převeden žádný nemovitý majetek.

Dle § 85 zákona o obcích jsou definována práva obcí, spojená s majetkovými úkony, mezi něž patří i nabývání majetku.

Havlan a Janeček (2014, s. 213) konstatují, že dle stávající právní úpravy je nakládání s majetkem obce založeno na soukromoprávních základech, které jsou regulovány určitými veřejnoprávními omezeními.

Nejčastějším způsobem získání majetku je **smluvní nabývání**. Jedná se především o úplatné smluvní nabývání na základě kupní smlouvy nebo bezúplatné smluvní nabývání, kdy je nemovitý majetek nabýván na základě darovací smlouvy, případně smlouvy o bezplatném převodu majetku. Furek (2016, s. 33) také konstatuje, že i když je obci uložena povinnost nakládat s majetkem s péčí řádného hospodáře, neznamená to, že by obec měla s majetkem nakládat méně výhodně. Na druhou stranu může obec disponovat s majetkem ekonomicky méně výhodně, je-li taková dispozice obhajitelná „důvody hodnými zvláštního zřetele.“⁴

Další možností nabývání je tzv. **mimosmluvní nabývání**. Patří mezi ně nabývání na základě zákona, nabývání děděním, nabývání rozhodnutím příslušného orgánu, popř. i na základě

⁴ FUREK, Adam a Tomáš JIROVEC. Povinnosti obcí při nakládání s obecním majetkem podle zákona o obcích. Příkladem může být prodej nemovitosti za nižší kupní cenu než je cena v místě obvyklá, pokud je nemovitost úplatně převáděna za účelem poskytování sociálních služeb.

mezinárodní smlouvy a nabýváním držením dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (Havlan, 2011, s. 57 - 59).

Některé případy úplatného nabývání majetku obce mohou mít povahu veřejné zakázky. Problematiku veřejných zakázek upravuje zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů. K úplatnému nabývání dochází také formou dražby, která se řídí zákonem č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů.

Obec majetek nejenom nabývá, ale také pozbývá. Důvody pozbývání majetku jsou obdobné jako v případě nabývání, přičemž jsou uplatňována striktnější pravidla. V kontextu výše uvedeného je důležité upozornit na nutnost dodržování povinnosti obsahové a procedurální dle platných právních předpisů. Povinnosti procedurální stanoví specifické postupy pro rozhodování o určité majetkové dispozici. Zde se řadí zveřejnění záměru obce v zákonné lhůtě 15 dnů. Požadavky obsahové umožňují hodnotit uskutečněný předpoklad z hlediska jejich přínosu pro obec, tj. z pohledu hospodárnosti, účelnosti, ekonomické výhodnosti (Furek, 2016, s. 10).

3.7 Nakládání s majetkem

Dle Havlana (2011, s. 26) je zásadní pro současné územní samosprávné celky to, že představují plnohodnotné majetkoprávní subjekty, tj. plnohodnotné subjekty vlastnického práva. Principiálně jsou územně samosprávné celky ve stejném postavení jako jiní vlastníci, mají všechna vlastnická oprávnění a stejně tak musí strpět různé formy omezení. S ohledem na jejich nezastupitelnou pozici při naplňování tzv. sociální funkce vlastnictví a veřejného zájmu mohou být označeny za vlastníky se „zvláštním posláním“.

Klíčovou právní úpravu, týkající se hospodaření s majetkem obce, formulují § 38 až § 42, zákona o obcích. V souvislosti s nakládáním s majetkem je nutné zmínit povinnost obce pečovat o zachování a rozvoj majetku, a to jeho údržbou, opravami a úpravami, povinnost majetek využívat účelně a hospodárně v souladu se zájmy obce, s funkcemi a úkoly, které vyplývají ze zákonem vymezené působnosti, chránit majetek před neoprávněnými zásahy poškozením, zničením, odcizením nebo zneužitím a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení, trvale sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku z nich vyplývajících práv, povinnost vést evidenci majetku a provádět inventarizaci, případně rozhodnout o nepotřebnosti majetku a naložit s ním způsobem a za podmínek stanovených právními předpisy (Havlan, 2011, s. 61 - 62).

Při účelném a hospodárném využívání majetku k plnění úkolů obce existují podstatná omezení, která jsou dána zvláštními předpisy. Tato omezení slouží k ochraně veřejného zájmu při užívání určitých věcí. Dalším typem omezení jsou věcná břemena založená zvláštními právními předpisy nebo rozhodnutím příslušného orgánu. Jiným typem omezení jsou ta, která chrání jiné před škodlivými následky užívání určitých věcí nebo určitých živelných událostí (Havlan, Janeček, 2014, s. 137 – 139).

Provazníková (2015, s. 215) uvádí, že obce mohou se svým majetkem nakládat dle svého uvážení v intencích zákonné úpravy, tzn., mohou majetek prodávat, směňovat, pronajmout, zapůjčit, darovat, propachtovat, omezit, tzn. zatížit věcným břemenem, vložit do organizací, které zakládají, svěřit příspěvkovým organizacím na základě zřizovací listiny, vkládat do dobrovolných svazků obcí, získat bezúplatným převodem, zdědit, vytvářet, nakupovat nebo získat darováním, pojistit, aj. Mohou také nemovitým majetkem ručit, ne však za závazky fyzických a právnických osob, které nebyly zřízeny obcí, krajem nebo státem.

3.8 Správa majetku a hospodaření s majetkem

Hospodaření s majetkem obcí upravují zejména § 38, § 85 a § 102 zákona o obcích, které stanoví základní povinnosti hospodaření s majetkem obce.

Provazníková (2015, s. 209) konstatuje, mají-li obce plnit své základní funkce, musí k tomu mít i odpovídající majetkovou základnu. Vlastnictví majetku je tedy podstatným ekonomickým předpokladem existence územní samosprávy. Jeho prostřednictvím může obec ovlivňovat sociální a ekonomický rozvoj daného území a společenství. Velikost majetku, jeho struktura a způsob hospodaření s ním má významný dopad na rozpočet obce.

Hospodaření s majetkem je složitým komplexem celé řady prvků a procesů. Vychází z historického kontextu, závisí na objektivních vlivech a i subjektivních rozhodnutích, na místních specifikách, je ovlivněno a souvisí většinou s činností obce. Hospodaření s majetkem obce by mělo být v souladu s územním plánem obce, s investičními záměry obce, s rozpočtovým výhledem obce a v neposlední řadě se strategií rozvoje obce - opravy, údržby, rekonstrukce, modernizace majetku nebo výstavba (Bínek, 2008, s. 165).

Majetek obce, jak zdůrazňuje Bínek (2008, s. 62), může být velmi rozsáhlý a různorodý. Přesto však není nezbytné, aby správu veškerého majetku uskutečňovala obec vlastními silami. Obec si může zvolit způsob správy svého majetku a využít kombinaci několika forem jeho správy. Lze rozlišit čtyři základní organizační formy hospodaření s obecním majetkem:

- Hospodaření prostřednictvím obecního úřadu – přímou správou obecního úřadu;
- Hospodaření veřejnoprávního subjektu řízeného obcí – správa majetku příspěvkovou organizací či organizační složkou;
- Hospodaření soukromoprávního subjektu kontrolovaného obcí – správa majetku obchodní společností vlastněnou obcí
- Hospodaření nezávislým subjektem – správa majetku soukromým subjektem.

Správa majetku prostřednictvím útvarů obecního úřadu je nejběžnější způsob správy především základního a strategického majetku. Z tohoto důvodu by měla být této formě správy majetku věnována náležitá pozornost. K tomuto účelu může sloužit koncepce (strategie) využití městského majetku. V rámci zefektivnění strategického plánování a rozvoje good governance ve městě Valašské Meziříčí byl vypracován Strategický plán rozvoje města Valašské Meziříčí 2014 – 2020 (Rozvoj města, Město Valašské Meziříčí, online).

3.8.1 Město Valašské Meziříčí jako vlastník a správce majetku

Správu nemovitostí zajišťuje Odbor majetkové správy, který je správcem převážné části nemovitého majetku ve vlastnictví města Valašské Meziříčí, dále pak Odbor komunálních služeb a Odbor školství, kultury a sportu. Odbor majetkové správy a Odbor komunálních služeb zajišťují a realizují investiční akce města Valašské Meziříčí.

Odbor finanční vykonává metodickou a poradenskou činnost, případně činnost kontrolní, zabezpečuje sestavování rozpočtu, provádění rozpisu rozpočtu, rozpočtových opatření a změn, vypracovává závěrečný účet města, zajišťuje komplexní vedení účetních agend podle zvláštního zákona, provádí zúčtování dotací, uskutečňuje kontrolu výsledků inventur, vypracovává rozbor hospodaření, analýzy a podklady pro finanční řízení města.

Odbor majetkové správy (dále jen *OMS*) zajišťuje výkon práv a povinností města plynoucích z vlastnického vztahu k nemovitostem vůči ostatním institucím, právnickým či fyzickým osobám tak, jak ukládají zákony věcného práva. Vede evidenci nemovitého majetku včetně pozemků zapsaných na vlastnické listy města Valašské Meziříčí, zajišťuje jejich aktualizaci a inventarizaci, zabezpečuje nabývání majetku a převody z vlastnictví České republiky (Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových) do vlastnictví města a převody zemědělských pozemků z vlastnictví České republiky (Státního pozemkového úřadu) do vlastnictví města dle zvláštních předpisů, zabezpečuje správu svěřeného majetku města a disponuje jím, zajišťuje ekonomické využití svěřeného majetku města včetně jeho ocenění, zajišťuje také výkon správy hodnotové mapy pozemků města a její aktualizaci,

zastupuje město jako vlastníka nemovitostí v řízeních prováděných podle stavebního zákona a při řízení o pozemkových úpravách, podílí se na přípravě a zpracování informací o majetkových vztazích v rámci realizace strategických a rozvojových investic města, zajišťuje majetkoprávní vypořádání pozemků ve vlastnictví fyzických a právnických osob zastavěných stavbami ve vlastnictví města a pozemků ve vlastnictví města zastavěných stavbami ve vlastnictví fyzických a právnických osob, vede evidenci žádosti a návrhů na majetkové transakce (prodeje, směny, výkupy, dary, pronájmy, pachtý, výpůjčky) majetku, připravuje podklady pro jednání rady a zastupitelstva města podle žádostí a návrhů, zabezpečuje zveřejňování záměrů města podle zvláštních předpisů, zpracovává ekonomické analýzy týkající se hospodaření s nemovitým majetkem s ohledem na hospodárnost jeho využití, zpracovává pasportizaci majetku města Valašské Meziříčí, zajišťuje komplexní výkon agendy pojištění majetku.

Hodnota DHM, se kterým v roce 2013 hospodařil OMS, činila 727 731 tis. Kč, v roce 2016 byla hodnota 794 304 tis. Kč. Na správu a údržbu majetku měl OMS v roce 2013 vyčleněny finanční prostředky ve výši 40 409 tis. Kč, v roce 2016 ve výši 46 343 tis. Kč.

Odbor komunálních služeb (dále jen *OKS*) zabezpečuje úkoly na úseku investiční výstavby, zajišťuje správu svěřeného majetku (místní komunikace, veřejná zeleň a veřejná prostranství, veřejné osvětlení, dětská hřiště, městská tržnice, hřbitov, útulek pro zvířata) a zabezpečuje výkon zřizovatelských funkcí vůči Technickým službám Valašské Meziříčí, p. o. OKS spravoval v roce 2013 DHM ve výši 544 911 tis. Kč a v roce 2016 ve výši 549 728 tis. Kč a hospodařil v roce 2013 s finančními prostředky ve výši 81 575 tis. Kč, v roce 2016 s finančními prostředky ve výši 84 182 tis. Kč na zajištění správy a údržby majetku města Valašské Meziříčí.

Odbor školství, kultury a sportu (dále jen *OŠKS*) zajišťuje výkon zřizovatelských funkcí vůči příspěvkovým organizacím města a správu svěřeného majetku - základní školy, mateřské školy, Kulturní zařízení města Valašského Meziříčí, p. o. Hodnota DHM ve správě OŠKS v roce 2013 byla ve výši 575 701 tis. Kč, v roce 2016 byla výši 505 503 tis. Kč (Interní dokumenty, Město Valašské Meziříčí).

Správu bytových a tzv. kombinovaných domů (tj. domů s byty, ve kterých se nacházejí i nebytové prostory) vykonává pro město Valašské Meziříčí společnost AVAL, spol. s r.o. Jedná se o 21 bytových a kombinovaných domů, tj. 413 bytových a nebytových jednotek. Společnost AVAL, spol. s r.o. navrhuje v rámci ročního plánu nezbytné opravy a způsob

jejich provádění a také určuje jejich prioritu v daném roce. Odbor majetkové správy schvaluje jejich realizaci včetně finančního zajištění. Část prostředků vybraných za nájemné je investována zpět do bytového fondu. Zpráva o výkonu správy nemovitostí v majetku města Valašské Meziříčí včetně vyúčtování nákladů na opravy a výnosů z nájemného je pravidelně předkládána radě města Valašské Meziříčí. V roce 2013 činily náklady na správu bytových a kombinovaných domů, výdaje na investice a opravy 4 078 tis. Kč, výnosy činily 11 009 tis. Kč. V roce 2016 činily náklady a výdaje 9 647 tis. Kč a výnosy 11 965 tis. Kč (Interní dokumenty, Město Valašské Meziříčí).

Odbor majetkové správy předkládá pravidelně zastupitelstvu města analýzu budov v majetku města Valašské Meziříčí. Tato se zabývá rozbořem z hlediska hospodárnosti jejich provozu a potřeby pro město Valašské Meziříčí. Na analýzu navazuje strategické rozhodování orgánů města Valašské Meziříčí o případném prodeji části tohoto majetku či jiném využití (Interní dokumenty, Město Valašské Meziříčí).

3.8.2 Město Valašské Meziříčí jako zřizovatel a zakladatel

Dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů mohou obce zřizovat z důvodu zabezpečení veřejně prospěšných činností, s ohledem na hospodárné využívání svého majetku **organizační složky a příspěvkové organizace**. Tyto organizace jsou charakteristické svými specifiky. Organizační složky nemají právní subjektivitu, hospodaří jménem zřizovatele a nejsou účetní jednotkou. Zatímco příspěvkové organizace mají právní subjektivitu, mohou hospodařit s finančními prostředky, které získají svou vlastní činností, organizační složky nejsou zakládány za účelem podnikání či dosahování zisku. Rozsah hospodaření se svěřeným majetkem, který zůstává ve vlastnictví obce, je vymezen ve zřizovací listině.⁵

Obchodní společnosti se na rozdíl od příspěvkových organizací zakládají za účelem podnikání a dosahování zisku. Mohou mít formu např. akciové společnosti či společnosti s ručením omezeným. Při svém založení se tyto společnosti řídí zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

⁵ Vymezení majetku ve zřizovací listině je důležité, určuje rozsah majetku, k němuž má organizace dispoziční právo, kterým může ručit, má k němu právo hospodaření nebo přechází do jejího vlastnictví. Zřizovací listina příspěvkové organizace obsahuje označení zřizovatele, název organizace, sídlo, identifikační číslo, vymezení základního účelu a předmětu činnosti, označení statutárních orgánů, vymezení majetku, k němuž má organizace právo hospodaření, a vymezení doby, na kterou je zřizována. Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, § 26.

Město Valašské Meziříčí je zřizovatelem osmnácti příspěvkových organizací, z toho je dvanáct organizací v oblasti školství (mateřské školy a základní školy). Dále to jsou:

Kulturní zařízení města Valašského Meziříčí, p. o. – zabezpečuje veřejné služby v oblasti kultury pro obyvatele a návštěvníky města Valašské Meziříčí, v rámci této organizace je provozováno kino, galerie, divadelní klub a klub seniorů, **Městská knihovna Valašské Meziříčí, p. o.** jako středisková knihovna zajišťuje provoz místních knihoven v integrovaných a sousedních obcích, **Technické služby města Valašské Meziříčí, p. o.** zabezpečují odstraňování odpadů kromě odpadních vod, **Centrum pro lidi se zdravotním postižením, p. o.** - posláním centra je poskytování služeb, které zvýší kvalitu života lidí se zdravotním znevýhodněním, **Plavecká škola Valašské Meziříčí, p. o.** je pedagogickým pracovištěm, poskytující služby základním a mateřským školám v oblasti plavání, **Středisko volného času Domeček Valašské Meziříčí, p. o.** – poskytuje zájmové aktivity formou kroužků, táborů, výukových programů a spolupracuje se základními a mateřskými školami.

Město Valašské Meziříčí bylo v roce 2013 zakladatelem šesti společností s ručením omezeným, které založilo k zabezpečení veřejně prospěšných činností, ale také k hospodárnému využívání svého majetku, byly to:

Městské lesy a zeleň, s. r. o. - zabezpečují správu městského lesního majetku a péči o veřejnou zeleň, **ST SERVIS s. r. o.** – zajišťuje provoz koupaliště, krytého bazénu, zimního stadionu a dalších tělovýchovných a sportovních zařízení v majetku města, **CZT Valašské Meziříčí s. r. o.** – zajišťuje výrobu a distribuci tepelné energie, **Technické služby Valašské Meziříčí, s. r. o.** – poskytuje technické služby a služby v oblasti komplexního nakládání s odpady, **TK DEZA Valašské Meziříčí, s. r. o.** – provozuje sportovní činnost v oblasti tenisu. Do majetku společnosti Vodovody a kanalizace Vsetín, a.s., byly převedeny inženýrské sítě a vodohospodářská zařízení, jako protihodnotu získalo město Valašské Meziříčí podíl v této společnosti ve výši 22,75 %. V roce 2015 byl odprodán 25% podíl společnosti **TV Beskyd, s.r.o.** jednomu ze společníků za cenu 100 tis. Kč. Důvodem prodeje byla nízká sledovanost a vysoké náklady spojené s provozováním.

Město Valašské Meziříčí není zřizovatelem žádné organizační složky. V Tab. 3.6 jsou uvedeny obchodní společnosti s majetkovým podílem města Valašské Meziříčí. Majetkové účasti v obchodních společnostech dosahovaly v roce 2013 hodnoty ve výši 375 946 tis. Kč a v roce 2016 se hodnota snížila o 48 584 tis. Kč na 327 362 tis. Kč, což v procentním vyjádření znamená snížení o - 12,92 % (Organizace města, Město Valašské Meziříčí, online).

Tab. 3.6 Obchodní společnosti s majetkovou účastí města Valašské Meziříčí k 31. 12. 2013 a k 31. 12. 2016 v tis. Kč

Obchodní společnosti s majetkovým podílem města Valašské Meziříčí	Základní kapitál dle výpisu z Obchodního rejstříku	Podíl města 2013	Podíl města 2016	Majetková účast
Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem		166 008	116 935	
ST SERVIS s.r.o.	188 467	162 768	113 695	100,00%
Městské lesy a zeleň, s.r.o.	3 240	3 240	3 240	100,00%
Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem		209 139	209 628	
CZT Valašské Meziříčí s.r.o.	200	70	70	35,00%
TK DEZA Valašské Meziříčí s.r.o.	140	49	49	35,00%
TS Valašské Meziříčí, s.r.o.	33 409	8 386	8 386	25,10%
TV BESKYD s.r.o.	100	25	0	25,00%
Vodovody a kanalizace Vsetín, a. s.	884 054	200 609	201 123	22,75%
Ostatní dlouhodobý finanční majetek		799	799	
EP Rožnov a.s.	47 971	799	799	799 akcií

Zdroj: Město Valašské Meziříčí: Interní dokumenty. Vlastní zpracování

3.8.3 Evidence, inventarizace, oceňování, technické zhodnocení a kontrola

Jak již bylo konstatováno, jsou obce povinny dle zákona o obcích, § 38 vést svůj majetek v **evidenci**, tzn. průběžně sledovat a zaznamenávat stav majetku v náležité struktuře. Evidence je zásadním podkladem pro inventarizaci majetku, poskytuje především nezbytné informace o stavu, struktuře, hodnotě majetku a nárocích na opravy aj. Klíčovým právním předpisem je zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví (dále jen *zákon o účetnictví*), ve znění pozdějších předpisů.⁶

Účetní metody nejsou dány pouze zákonem o účetnictví, ale také prováděcími vyhláškami a Českými účetními standardy. V § 36 zákona o účetnictví je stanoveno, že vybrané účetní jednotky jsou povinny vždy postupovat dle českých účetních standardů. ČÚS č. 708 určuje postupy pro stanovení výše odpisů dlouhodobého majetku, účtování opravek a odpisů, příp. postupy pro změnu metody vybraných účetních jednotek. Obce byly specifické také tím, že do roku 2011 majetek neodepisovaly, tzn., že nebyla plněna ekonomická role odpisů, a to vytvářením zdrojů na obnovu majetku, který se užíváním opotřebovává.⁷

⁶ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, § 2 – účetní jednotky jsou povinny zachycovat informace o pohybech majetku a jiných aktiv, dluhů a jiných pasiv, dále o nákladech, výnosech a o výsledku hospodaření.

⁷ SCHNEIDEROVÁ, Ivana a Zdeněk NEJEZCHLEB. Účetní reforma 2012: pro ÚSC a jimi zřizované příspěvkové organizace.

Od roku 2012 obce povinně odpisují dlouhodobý majetek kromě pozemků, odpisy mají sloužit k financování oprav a obnovy dosavadního majetku. Pro zahájení odpisování bylo nutné provést tzv. „dooprávkování“ dlouhodobého majetku k 31. 12. 2011, poté došlo ke stanovení způsobu odpisování, nastavení zbývajících doby odepisování a zbytkové hodnoty (s. 154 -186).

Mimo povinnost vést evidenci majetku v účetnictví, mají obce povinnost evidovat nemovitý majetek v katastru nemovitostí. Základními právními předpisy jsou v tomto případě zákon č. 359/1992 Sb., zeměměřických a katastrálních orgánech, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Majetek by měl být předmětem pravidelné **inventarizace**. Účelem inventarizace je porovnání skutečného stavu se stavem evidovaným a řídí se dle zákona o účetnictví. Majetek je nezbytné nejen evidovat účetně, ale je také nutné zjišťovat, zda jeho evidence odpovídá realitě. Výsledkem inventarizace majetku by měl být seznam tzv. pasport majetku (Peková, 2011, s. 558 – 559).

Město Valašské Meziříčí hospodaří a nakládá s majetkem dle Finanční směrnice o evidenci, zařazování, vyřazování, inventarizaci, odpisování, a likvidaci dlouhodobého majetku a řešení pojistných událostí na majetku města (Interní dokumenty, Město Valašské Meziříčí).

Z hlediska daňových i účetních je nutné správné **ocenění** majetku jak pro účely převodu majetku, tak pro účely odpisování. Obce jsou stejně jako jiné účetní jednotky povinny oceňovat majetek a závazky dle zákona o účetnictví. V souladu s tímto zákonem se majetek oceňuje třemi způsoby, a to **pořizovací cenou, vlastními náklady a reprodukční pořizovací cenou**. Pro účely převodu se nemovitosti oceňují dle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů. Obce mohou v rozsahu a za podmínek uvedených v zákoně o oceňování majetku stanovit obecně závaznou vyhláškou ceny stavebních pozemků v **cenových mapách**. Cena pozemků se odvíjí od umístění pozemku a od dalších faktorů (Peková, 2011, s. 560 - 561). Město Valašské Meziříčí od roku 1997 využívá jako jeden z podkladů, pro rozhodování o ceně pozemku při převodu, **hodnotovou mapu**.

V roce 2016 bylo schváleno druhé navýšení ceny pozemků hodnotové mapy města Valašské Meziříčí, a to přepočítacím indexem ve výši 1,816. První zrevidování ceny pozemků bylo provedeno v roce 2008 přepočítacím indexem ve výši 1,692. Přesto, že údaje hodnotové mapy o cenách pozemků mají informativní charakter a nejsou závazné, nevyjadřují po uplynutí určité doby současnou výši cen pozemků v lokalitě města. Z tohoto důvodu bylo schváleno další navýšení ceny pozemků. Nárůst ceny pozemků dle hodnotové mapy od roku 1997 do roku 2016 činil 81,60 %.

Jak již bylo konstatováno, majetek je nejen opotřebováván, ale také zhodnocován. **Technickým zhodnocením** majetku se rozumí stav, kdy dojde ke změně technických

parametrů a užitných vlastností. Technické zhodnocení je vždy hrazeno z investičních výdajů a řadí se mezi ně výdaje na modernizaci, rekonstrukci, přístavbu, nástavbu a stavební úpravy. Technickým zhodnocením je zvyšována hodnota majetku. Město Valašské Meziříčí se řídí dle Pravidel pro technické zhodnocení majetku města Valašské Meziříčí.

Vedení účetnictví, majetku města Valašské Meziříčí je zabezpečováno prostřednictvím výpočetní techniky - programem **GINIS**. Tento program je provozován plně v souladu s platnou legislativou a Českými účetními standardy.

Město Valašské Meziříčí, resp. pověření správci svěřeného majetku jsou povinni řídit se vnitřními předpisy, kterými jsou směrnice, kontrolní řád a zásady pro řízení příspěvkových organizací (Interní dokumenty, Město Valašské Meziříčí).

Kontrola dodržování povinností při hospodaření a nakládání s majetkem je zásadní pro řádné a efektivní hospodaření s ním a rovněž pro jeho ochranu (Havlan, 2011, s. 129).

4 ZHODNOCENÍ SPRÁVY A ROZVOJE MAJETKU MĚSTA VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

Zhodnocení správy a rozvoje majetku města Valašského Meziříčí za sledované období (2012 – 2016) se zaměřuje na:

- vymezení struktury majetku v pojetí aktiv, zejména pak stavu a vývoje dlouhodobého hmotného majetku a dlouhodobého finančního majetku z hlediska nominální hodnoty majetku v tis. Kč a z hlediska relativní hodnoty majetku v přepočtu na 1 obyvatele;
- příjmy a výdaje spojené s majetkem města, zvláště na kapitálové příjmy z prodeje majetku, na nedaňové příjmy z pronájmu majetku, na investiční transfery, na běžné výdaje související zejména s opravami a udržováním a na kapitálové výdaje související s investicemi.

Portfolio majetku města Valašské Meziříčí se neustále mění. Na jedné straně je majetek prodáván, směňován nebo darován, na straně druhé je získáván od státu, kraje a soukromých subjektů. Majetek je rovněž investicemi zhodnocován a zároveň používáním opotřebováván.

Ve sledovaném období došlo k nejvýraznější změně v roce 2013 a v roce 2014 v souvislosti s majetkovým vypořádáním s místní částí Krhová a místní částí Poličná, které se staly samostatnými obcemi, a také v souvislosti s financováním rozsáhlých investičních akcí.

4.1 Zhodnocení majetku města Valašské Meziříčí

Zhodnocení vývoje majetku města Valašské Meziříčí z pohledu aktiv a pasiv za období 2012 – 2016 včetně vyjádření procentního podílu jednotlivých položek rozvahy k celkové bilanční sumě je znázorněno v Tab. 4.1.

Z vývoje majetkové a finanční struktury majetku města Valašské Meziříčí je patrné, že během sledovaného období se vývoj aktiv neustále měnil. Nejvyššího maxima dosahovaly v roce 2012, v následujícím roce dosáhly svého minima z důvodu vypořádání se s nově vzniklými obcemi. Během sledované období poklesla hodnota aktiv o - **2,61 %**. Podíl stálých aktiv se za období 2012 – 2016 snížil z 96,81 % na 93,66 % z celkových aktiv, tj. z hodnoty 2 692 802 tis. Kč na hodnotu 2 537 105 tis. Kč, což je snížení o - **5,78 %**. Hodnota DHM ve sledovaném období poklesla o - **3,71 %**. Naproti tomu hodnota DFM za období 2012 až 2016 poklesla z 386 227 tis. Kč na hodnotu 327 362 tis. Kč, tj. pokles o - **15,24 %**. Hodnota oběžného majetku se každoročně zvyšovala. Z podílu 3,19 % došlo k nárůstu na 6,34 % na celkových aktivech. Vývoj vlastního kapitálu kopíroval změny stálých aktiv, byl

kolísavý. Podíl vlastního kapitálu se pohyboval se v rozmezí od 92,71 % do 94,16 %, kterého bylo dosaženo v roce 2016. Během sledovaného období se snížil o – **1,43 %**. Podíl cizích zdrojů byl také proměnlivý. V roce 2014 dosáhl svého maxima, od roku 2015 klesal až do konce sledovaného období, tj. v roce 2016 byl jeho podíl na celkových pasivech 5,84 %. Během období 2012 až 2016 došlo ke snížení o **-18,45 %**.

Tab. 4. 1 Vývoj majetkové a finanční struktury města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč, z hlediska nominální hodnoty, včetně procentního vyjádření

	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%
Aktiva	2 781 533	100,00%	2 624 482	100,00%	2 704 732	100,00%	2 660 319	100,00%	2 708 755	100,00%
SA	2 692 802	96,81%	2 507 164	95,53%	2 583 909	95,53%	2 524 418	94,89%	2 537 105	93,66%
DNHM	13 412	0,48%	8 818	0,34%	6 136	0,23%	4 967	0,19%	3 975	0,15%
DHM	2 286 952	82,22%	2 118 060	80,70%	2 203 555	81,47%	2 193 979	82,47%	2 202 040	81,29%
DFM	386 227	13,89%	375 946	14,32%	371 313	13,73%	323 392	12,16%	327 362	12,09%
DP	6 210	0,22%	4 339	0,17%	2 905	0,11%	2 080	0,08%	3 728	0,14%
OA	88 731	3,19%	117 318	4,47%	120 823	4,47%	135 901	5,11%	171 650	6,34%
Zásoby	386	0,01%	459	0,02%	517	0,02%	442	0,02%	430	0,02%
KP	56 102	2,02%	48 774	1,86%	57 244	2,12%	45 129	1,70%	34 557	1,28%
KFM	32 243	1,16%	68 085	2,59%	63 062	2,33%	90 330	3,40%	136 662	5,05%
Pasiva	2 781 533	100,00%	2 624 482	100,00%	2 704 732	100,00%	2 660 319	100,00%	2 708 755	100,00%
VK	2 587 495	93,02%	2 456 367	93,59%	2 507 438	92,71%	2 489 903	93,59%	2 550 514	94,16%
Jmění ÚJ	2 460 115	88,44%	2 314 373	88,18%	2 338 803	86,47%	2 334 236	87,74%	2 305 633	85,12%
Fondy ÚJ	1 633	0,06%	1 430	0,05%	13 259	0,49%	2 361	0,09%	26 657	0,98%
VH	125 747	4,52%	140 434	5,35%	155 376	5,74%	153 306	5,76%	218 224	8,06%
CZ	194 037	6,98%	168 115	6,41%	197 294	7,29%	170 416	6,41%	158 241	5,84%
Rezervy	1 516	0,05%	1 471	0,06%	1 471	0,05%	1 471	0,06%	1 471	0,05%
DZ	137 093	4,93%	108 329	4,13%	132 907	4,91%	113 673	4,27%	102 143	3,77%
KZ	55 429	1,99%	58 314	2,22%	62 916	2,33%	55 273	2,08%	54 626	2,02%

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozvaha 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

V Tab. 4.2 je zachycen vývoj aktiv a pasiv města Valašské Meziříčí za sledované období v relativní hodnotě na 1 obyvatele v tis. Kč. Z této tabulky je patrné, že hodnota stálých aktiv se v přepočtu na 1 obyvatele, vyjma roku 2015 neustále zvyšovala. V roce 2016 dosáhla téměř shodné hodnoty na 1 obyvatele jako v roce 2014. Hodnota DNHM na 1 obyvatele měla klesající tendenci. Hodnota DHM na 1 obyvatele od roku 2012 neustále rostla. Oběžná aktiva měla v tomto období také rostoucí tendenci.

Vývoj vlastního kapitálu ve sledovaném období měl také rostoucí tendenci, kromě roku 2015, kdy hodnota na 1 obyvatele mírně poklesla. Hodnota cizích zdrojů v přepočtu na 1 obyvatele od roku 2012 rostla, maxima dosáhla v roce 2014 a poté klesala až do konce sledovaného období.

Tab. 4. 2 Vývoj majetkové a finanční struktury města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč, z hlediska relativní hodnoty v přepočtu na 1 obyvatele

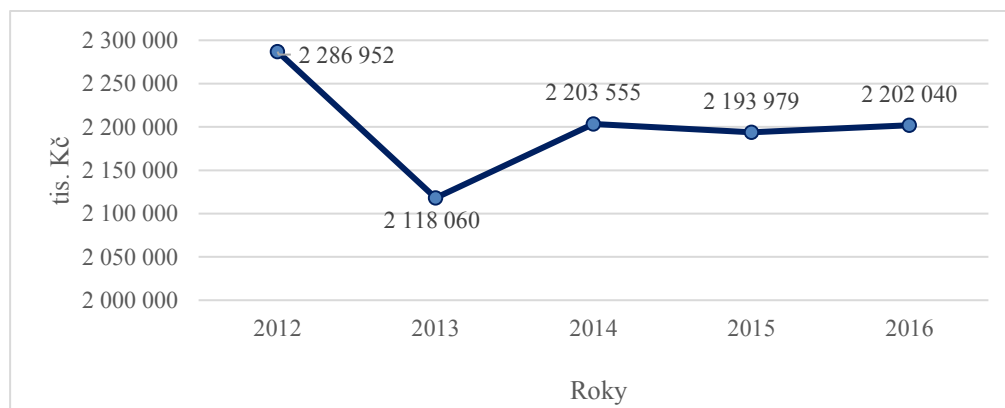
	2012	HM/1 obyv.	2013	HM/1 obyv.	2014	HM/1 obyv.	2015	HM/1 obyv.	2016	HM/1 obyv.
Aktiva	2 781 533	103 816	2 624 482	114 476	2 704 732	118 978	2 660 319	117 557	2 708 755	120 663
SA	2 692 802	100 504	2 507 164	109 359	2 583 909	113 663	2 524 418	111 552	2 537 105	113 016
DNHM	13 412	501	8 818	385	6 136	270	4 967	219	3 975	177
DHM	2 286 952	85 356	2 118 060	92 387	2 203 555	96 932	2 193 979	96 950	2 202 040	98 091
DFM	386 227	14 415	375 946	16 398	371 313	16 334	323 392	14 290	327 362	14 582
DP	6 210	232	4 340	189	2 905	128	2 080	92	3 728	166
OA	88 731	3 312	117 318	5 117	120 823	5 315	135 901	6 005	171 650	7 646
Zásoby	386	14	459	20	517	23	442	20	430	19
KP	56 102	2 094	48 774	2 127	57 244	2 518	45 129	1 994	34 558	1 539
KFM	32 243	1 203	68 085	2 970	63 062	2 774	90 330	3 992	136 662	6 088
Pasiva	2 781 533	103 816	2 624 482	114 476	2 704 732	118 978	2 660 319	117 557	2 708 755	120 663
VK	2 587 495	96 574	2 456 367	107 143	2 507 438	110 299	2 489 903	110 027	2 550 514	113 614
Jmění ÚJ	2 460 115	96 574	2 314 373	100 950	2 338 803	102 881	2 334 236	103 148	2 305 633	102 705
Fondy ÚJ	1 633	61	1 430	62	13 259	583	2 361	104	26 657	1 187
VH	125 747	4 693	140 434	6 126	155 376	6 835	153 306	6 774	218 224	9 721
CZ	194 037	7 242	168 115	7 333	197 294	8 679	170 416	7 531	158 241	7 049
Rezervy	1 516	57	1 471	64	1 471	65	1 471	65	1 471	66
DZ	137 093	5 117	108 329	4 725	132 907	5 846	113 673	5 023	102 143	4 550
KZ	55 429	2 069	58 314	2 544	62 916	2 768	55 273	2 442	54 626	2 433

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozvaha 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

4.1.1 Vývoj hodnoty a struktura dlouhodobého hmotného majetku

Komparace stavu a vývoje dlouhodobého hmotného majetku se zaměřuje na stavby a pozemky. Z Tab. 4.1 vyplývá, že nejvýznamnější položkou aktiv jsou stálá aktiva, z nichž největší objem tvoří DHM. Ve sledovaném období měl vývoj DHM kolísavý trend, jeho podíl v období 2012 až 2016 dosahoval 80,70 % až 82,47 % z celkových aktiv města Valašské Meziříčí. Graficky je tento vývoj znázorněn v Obr. 4.1.

Obr. 4.1 Vývoj DHM města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozvaha 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

V Tab. 4.3 je znázorněna horizontální analýza DHM včetně staveb a pozemků ve sledovaném období, která sleduje změny absolutních ukazatelů v čase s vyjádřením změny v procentech.

Tab. 4.3 Horizontální analýza DHM včetně staveb a pozemků města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč

	2012/2013	%	2013/2014	%	2014/2015	%	2015/2016	%
DHM	-168 892	-7,39%	85 495	4,04%	-9 576	-0,43%	8 061	0,37%
Stavby	-100 836	-6,36%	161 474	10,88%	-18 711	-1,14%	61 010	3,75%
Pozemky	-66 699	-13,05%	-5 525	-1,24%	-11 889	-2,71%	-2 075	-0,49%

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozvaha 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

Stavby ve vlastnictví města Valašské Meziříčí měly v rozmezí let 2012 až 2016 proměnlivou tendenci. V roce 2012 byl městu Valašské Meziříčí převeden ze Zlínského kraje objekt domova zvláštního určení pro bydlení seniorů v celkové hodnotě 13 546 tis. Kč. Následujícího roku došlo k nejvýraznějšímu snížení DHM v souvislosti s již zmiňovaným odloučením místních částí. Celková hodnota převáděných staveb nově vzniklým obcím činila 149 778 tis. Kč. V roce 2014 vzrostla hodnota staveb proti předcházejícímu roku o 161 475 tis. Kč, tedy o 10,78 % z důvodu realizovaných investičních akcí. V roce 2015 byl vypořádán spoluvlastnický podíl k bytovým domům na Stínadlech ve výši 7 133 tis. Kč. V tomto roce dosáhly stavby maxima, a to zejména investicemi do komunikací a ostatních staveb. V roce 2016 byla hodnota staveb vyšší proti předchozímu roku v součtu o 61 010 tis. Kč, tj. o 3,78 %. Ve sledovaném období vzrostla hodnota staveb o 6,49 % (Interní dokumenty, Město Valašské Meziříčí).

Přehled vývoje staveb města Valašské Meziříčí za sledované období je uveden v Tab. 4.4.

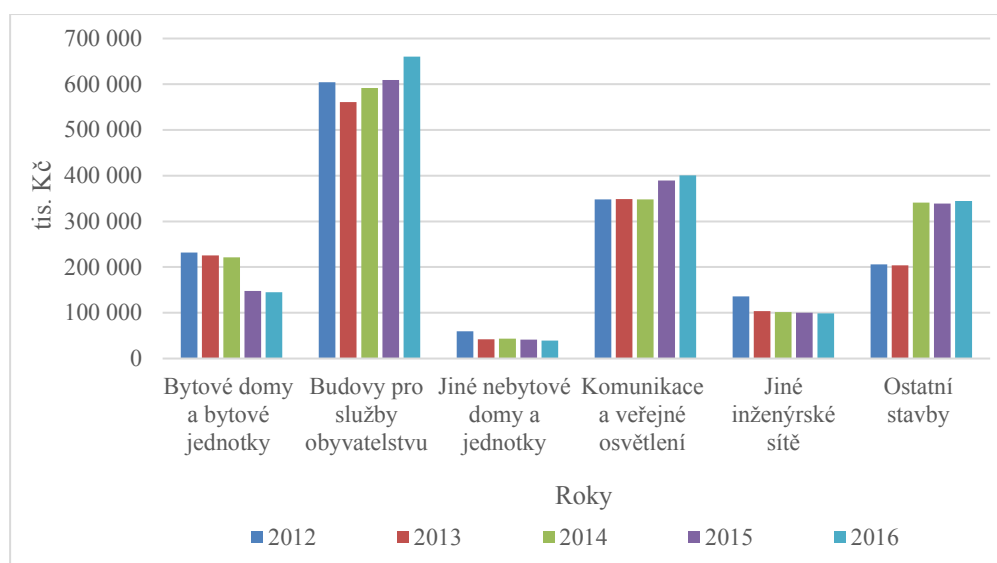
Tab. 4.4 Vývoj DHM - staveb města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč

	2012	2013	2014	2015	2016
Bytové domy a bytové jednotky	232 054	225 868	221 229	147 554	145 238
Budovy pro služby obyvatelstvu	604 012	560 962	591 553	609 599	660 092
Jiné nebytové domy a jednotky	59 769	41 838	43 247	41 595	39 319
Komunikace a veřejné osvětlení	348 079	348 614	347 946	389 341	400 515
Jiné inženýrské sítě	135 984	103 444	101 510	100 447	98 595
Ostatní stavby	205 700	204 037	340 753	338 990	344 777
Stavby celkem	1 585 598	1 484 763	1 646 238	1 627 526	1 688 536

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozvaha 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

Pro ucelený pohled je vývoj staveb ve sledovaném období graficky znázorněn v Obr. 4.2

Obr. 4.2 Vývoj DHM - staveb ve vlastnictví města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozvaha 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

Pozemky ve vlastnictví města Valašské Meziříčí měly ve sledovaném období klesající tendenci. Jejich hodnota se snížila o 86 189 tis. Kč, tj. o - 16,87 %. V roce 2013 a 2014 byly převedeny pozemky dle inventárních soupisů v celkové částce 69 605 tis. Kč nově vzniklým obcím Krhová a Poličná. Od roku 2012 byly pozemky prodávány v průmyslové zóně Lešná, z toho největší část pozemků byla úplatně převedena v roce 2015 za celkovou částku ve výši 14 762 tis. Kč.

Ve sledovaném období pokračovaly bezúplatné převody pozemků pod místními komunikacemi od Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových. Lze konstatovat, že v této oblasti bylo dosaženo v podstatě úplného majetkového vypořádání.

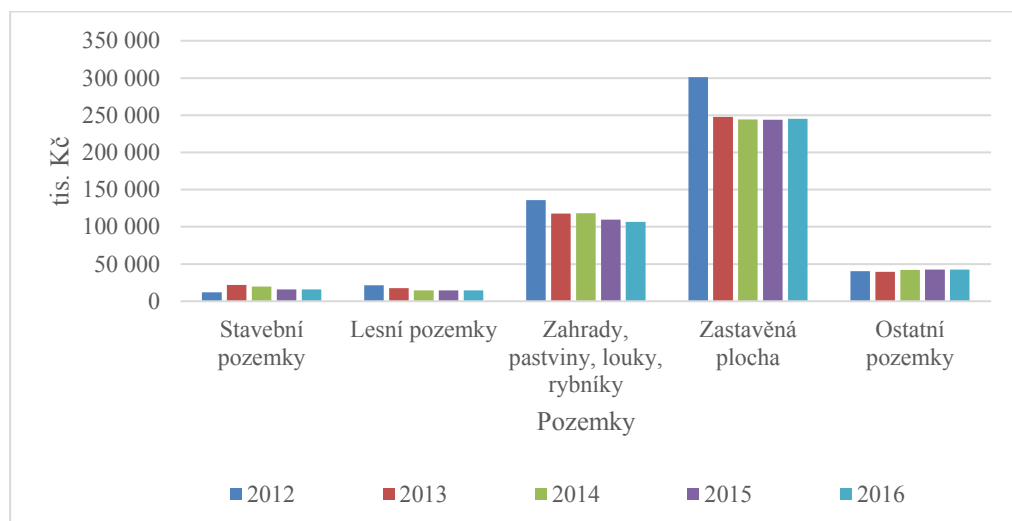
Tab. 4.5 Vývoj DHM - pozemků města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč

	2012	2013	2014	2015	2016
Stavební pozemky	11 793	21 906	19 538	16 031	15 922
Lesní pozemky	21 665	17 574	14 489	14 488	14 487
Zahrady, pastviny, louky, rybníky	135 833	117 835	118 215	109 778	106 478
Zastavěná plocha	301 169	247 537	244 447	243 902	245 303
Ostatní pozemky	40 559	39 468	42 105	42 706	42 641
Pozemky celkem	511 019	444 320	438 794	426 905	424 831

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozvaha 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

Vývoj pozemků ve sledovaném období je graficky znázorněn v Obr. 4.3

Obr. 4.3 Vývoj DHM - pozemků ve vlastnictví města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč

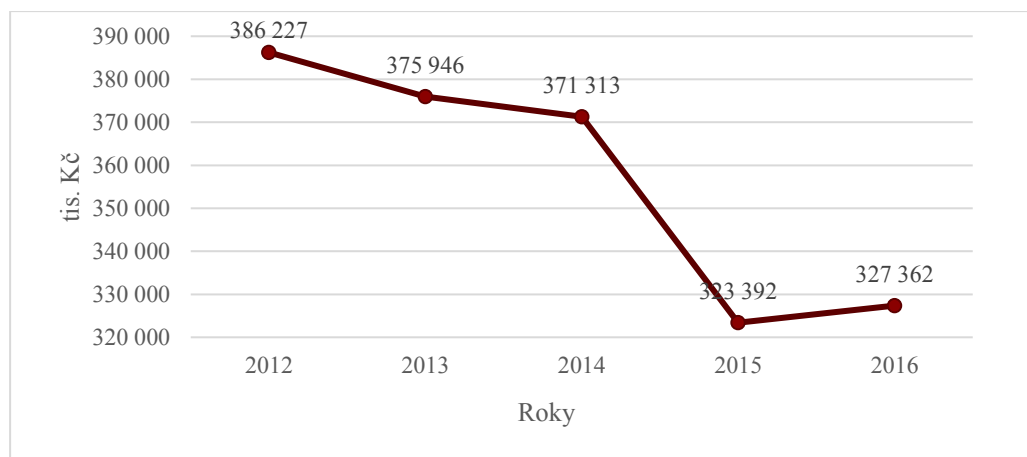

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozvaha 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

4.1.2 Vývoj hodnoty dlouhodobého finančního majetku

Město Valašské Meziříčí na konci sledovaného období disponovalo majetkovou účastí v šesti obchodních společnostech, z toho ve dvou společnostech s ručením omezeným vlastnilo 100% podíl. Jedná se o společnosti Městské lesy a zeleň, s. r. o. a ST SERVIS s. r. o. Hodnota majetkových účastí je proměnlivá, a to s ohledem na hospodářské výsledky těchto společností. U společnosti ST SERVIS s. r. o. (provoz krytého bazénu, koupaliště a zimního stadionu) se každoročně snižuje hodnota majetku z důvodu ztrátového výsledku hospodaření (Interní dokumenty, Město Valašské Meziříčí). Grafické znázornění vývoje DFM je zachyceno na Obr. 4.4.

Obr. 4.4 Vývoj DFM města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozvaha 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

V Tab. 4.6 je zaznamenána horizontální analýza DFM ve sledovaném období, jež sleduje změny absolutních ukazatelů v čase s vyjádřením změny v procentech.

Tab. 4.6 Horizontální analýza DFM města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč

	2012/2013	%	2013/2014	%	2014/2015	%	2015/2016	%
DFM	-10 281	-2,66%	-4 633	-1,23%	-47 921	-12,91%	3 970	1,23%

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozvaha 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

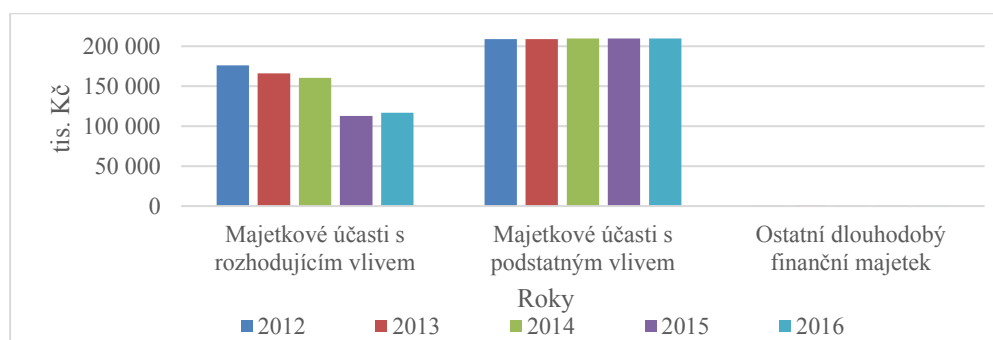
Z Tab. 4.7 je zřejmé, že k nevýraznějším změnám DFM dochází u majetkových účastí s rozhodujícím vlivem. Tento vývoj je graficky znázorněn také v Obr. 4.5.

Tab. 4.7 Vývoj DFM města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč

	2012	2013	2014	2015	2016
Majetkové účasti s rozhodujícím vlivem	176 289	166 008	160 671	112 750	116 935
Majetkové účasti s podstatným vlivem	209 139	209 139	209 843	209 843	209 628
Ostatní dlouhodobý finanční majetek	799	799	799	799	799
Dlouhodobý finanční majetek	386 227	375 946	371 313	323 392	327 362

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozvaha 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

Obr. 4.5 Vývoj DFM města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozvaha 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

4.2 Zhodnocení příjmů a výdajů spojených s majetkem města

Rozpočet obce lze dělit na běžný a kapitálový. Toto rozlišení umožňuje sledovat a hodnotit vývoj běžného hospodaření a současně vývoj finančních prostředků, které jsou určeny k obnově majetku.

Vývoj rozpočtového hospodaření města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016 je zaznamenán v Tab. 4.8. Z této tabulky je zřejmé, že město Valašské Meziříčí hospodařilo v tomto období vyjma roku 2014 přebytkově. Daňové příjmy tvořily největší část veškerých příjmů, jejich podíl se ve sledovaném období pohyboval v rozmezí 65,00 % až 72,30 % a měly rostoucí trend. Nejvyšší hodnoty dosahovaly v roce 2016. Druhým největším zdrojem

příjmů byly přijaté dotace, které se podílely na celkových příjmech v rozmezí 12,00 % až 18,55 %. Nejvyšší hodnoty dosáhly dotace v roce 2014, a to ve výši 85 303 tis. Kč, z toho činily investiční transfery 40 058 tis. Kč. Nedaňové příjmy, které se pohybovaly ve sledovaném období mezi 12,30 % až 14,81 %, byly kolísavé. Kapitálové příjmy zaujímaly nejnižší podíl ve srovnání s celkovými příjmy, pohybovaly se v rozmezí 1,57 % až 5,63 %. Nejmenší kapitálový příjem byl zaznamenán v roce 2016.

Vzhledem k tomu, že město Valašské Meziříčí mělo během období kromě roku 2014 přebytkový rozpočet, mohlo realizovat během sledovaného období větší investiční akce. Za období 2012 a 2016 bylo proinvestováno více než 488 105 tis. Kč, část investičních akcí byla realizována prostřednictvím investičních transferů, jejich podíl ke kapitálovým výdajům ve sledovaném období činil 21,71 %.

Nejvyšších celkových výdajů bylo vynaloženo v roce 2014, kdy dosahovala 488 909 tis. Kč. V porovnání s rokem 2013 šlo o nárůst o 16,36 %. V tomto roce byla vynaložena rovněž nejvyšší částka na kapitálové výdaje, ve srovnání s rokem 2014 byla téměř dvojnásobná. Naopak kapitálové příjmy byly v tomto roce nejnižší. Jak již bylo uvedeno, skončilo hospodaření města Valašské Meziříčí v roce 2014 jako schodkové. Od roku 2015 se celkové výdaje snižovaly, včetně výdajů kapitálových.

Tab. 4.8 Porovnání příjmů a výdajů města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč, včetně procentního vyjádření

	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%
Daňové příjmy	301 858	70,71%	302 044	65,00%	311 449	67,73%	320 531	66,51%	344 824	72,30%
Nedaňové příjmy	53 773	12,60%	68 104	14,81%	56 547	12,30%	62 169	12,90%	64 905	13,61%
Kapitálové příjmy	14 445	3,38%	25 902	5,63%	6 523	1,42%	25 033	5,19%	7 504	1,57%
Přijaté dotace	56 821	13,31%	63 831	13,88%	85 303	18,55%	74 189	15,39%	59 670	12,00%
Příjmy celkem	426 898	-	459 881	↑	459 821	↓	481 923	↑	476 903	↓
Běžné výdaje	345 120	85,06%	347 880	82,79%	347 106	71,00%	328 021	73,50%	342 268	78,26%
Kapitálové výdaje	60 637	14,94%	72 298	17,21%	141 803	29,00%	118 284	26,50%	95 083	21,74%
Výdaje celkem	405 757	-	420 178	↑	488 909	↑	446 305	↓	437 351	↓
Saldo příjmů a výdajů	21 141		39 702		-29 088		35 617		39 552	

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozpočet souhrnný 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

Kapitálové příjmy tvoří výnosy z prodeje např. dlouhodobého majetku, tj. z budov, staveb a pozemků. Nejvyšší hodnotu dosahovaly kapitálové příjmy v roce 2013 a 2015, kdy došlo k prodeji bývalého domu služeb, historického domu na náměstí a pozemků v průmyslové zóně Lešná a k vypořádání majetkového podílu k bytovému domu na Stínadlech, jejich podíl

na celkových příjmech v procentním vyjádření činil více než 5 %. V následujícím roce byly kapitálové příjmy ve sledovaném období nejnižší, podílely se na celkových příjmech pouze 1,57 %.

Pro město Valašské Meziříčí byly **investiční dotace** pouze doplňkovým příjmem zajišťujícím dlouhodobě část finančních zdrojů na investice a nebyly zásadním zdrojem pro realizaci infrastrukturních investic.

Kapitálové výdaje jsou uskutečněné investice, které zvyšují hodnotu DHM. Jejich výše je plánovaná, závisí na rozhodnutí obce, v jakém rozsahu a kam bude finance investovat. V rámci porovnání kapitálových příjmů a kapitálových výdajů města Valašské Meziříčí ve sledovaném období je zřejmé, že kapitálové výdaje značně převyšovaly kapitálové příjmy a jako zdroj financování investičních výdajů byly naprosto nedostačující. Vývoj kapitálových příjmů a kapitálových výdajů včetně příjmů a výdajů celkových v čase zachycuje Tab. 4.9.

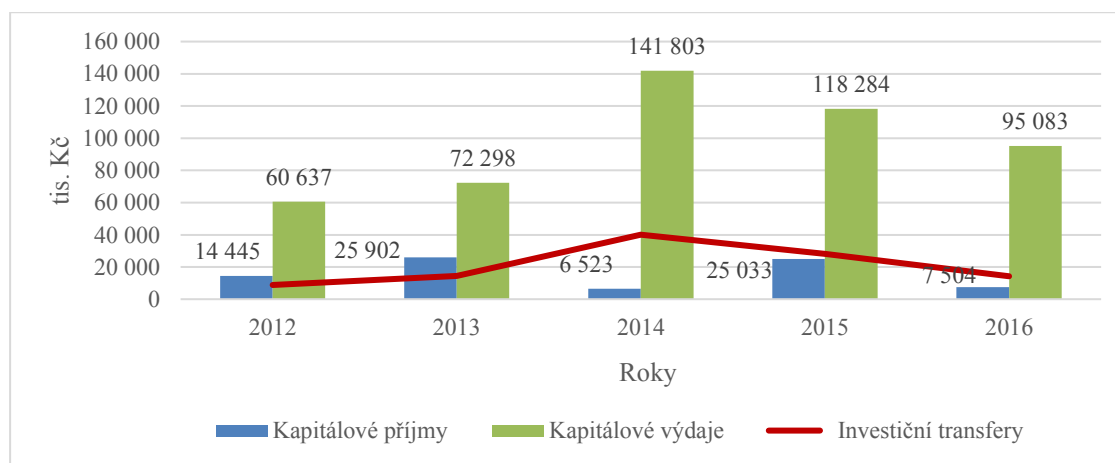
Tab. 4.9 Horizontální analýza příjmů a výdajů města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč

	2012/2013	%	2013/2014	%	2014/2015	%	2015/2016	%
Kapitálové příjmy	11 457	79,31%	-19 379	-74,82%	18 510	283,77%	-17 529	-70,02%
Příjmy celkem	32 983	7,73%	-60	-0,01%	22 102	4,81%	-5 020	-1,04%
Kapitálové výdaje	11 661	19,23%	69 505	96,14%	-23 519	-16,59%	-23 201	-19,61%
Výdaje celkem	14 421	3,55%	68 731	16,36%	-42 604	-8,71%	-8 954	-2,01%

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozpočet souhrnný 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

V Obr. 4.6 je graficky zaznamenán vývoj investičních transferů v porovnání s kapitálovými příjmy a kapitálovými výdaji.

Obr. 4.6 Vývoj investičních transferů v porovnání s kapitálovými příjmy a kapitálovými výdaji za období 2012 – 2016, v tis. Kč

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozpočet souhrnný 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

4.2.1 Kapitálové výdaje a kapitálové příjmy, dotace

V roce **2012** vykazovaly kapitálové výdaje nejnižší hodnotu, proti roku 2014 byly tyto výdaje třetinové. Do majetku společnosti Vodovody a kanalizace Vsetín, a.s., byly převedeny inženýrské sítě a vodohospodářská zařízení, jako protihodnotu získalo město Valašské Meziříčí podíl v této společnosti ve výši 22,75 %. V tomto roce byla zrealizována investiční akce Regenerace panelových sídlišť – Štěpánov a Vyhlídka za 21 510 tis. Kč, na kterou byly získány dotace ve výši 12 000 tis. Kč, Cyklochodník Valašské Meziříčí, ul. Karafiátova, Hrachovec za 8 000 tis. Kč, dotace činila 2 400 tis. Kč. Kapitálové příjmy v roce 2012 vykazovaly hodnotu ve výši 14 445 tis. Kč, mezi nejvyšší příjmy lze zařadit prodej provozní budovy za 2 000 tis. Kč, stavebních pozemků v lokalitě Štěpánov, Stínadla a v areálu bývalých kasáren celkem za 3 609 tis. Kč a pozemku v průmyslové zóně Lešná za 1 495 tis. Kč.

V roce **2013** patřily k nejvýznamnějším investicím stavební úpravy odborných učeben Základních škol Šafaříkova a Vyhlídka ve výši 3 393 tis. Kč, dotace činila 2 751 tis. Kč. Mezi další investice lze zařadit také akci Zlepšení tepelně technických vlastností objektu Kulturního domu v Hrachovci za 3 890 tis. Kč, dotace činila 2 540 tis. Kč. Největší podíl v rámci kapitálových příjmů v roce 2013 měl prodej objektu bývalých služeb na Křižné včetně pozemků v celkové hodnotě 14 079 tis. Kč a prodej historické budovy na náměstí za 3 800 tis. Kč.

Největší částka kapitálových výdajů byla vynaložena v roce **2014**, proti roku 2013 se téměř zdvojnásobila. Mezi nejvýznamnější investiční akce lze zařadit akci Cyklostezka Bečva, Valašské Meziříčí – Hranice na Moravě za 21 867 tis. Kč, na kterou byla získána dotace ve výši 18 587 tis. Kč a akci Muzejní a galerijní centrum v zámku Žerotínů za 43 254 tis. Kč, na kterou byla čerpána dotace ve výši 25 000 tis. Kč a také akci Revitalizace Základní školy Žerotínova za 11 000 tis. Kč, která byla zrealizována bez dotace. Kapitálové příjmy byly v roce 2014 nejnižší a činily pouze 6 523 tis. Kč. V tomto roce došlo k prodeji pozemků v průmyslové zóně Lešná za 3 264 tis. Kč a stavebního pozemku v lokalitě Stínadla za částku ve výši 1 018 tis. Kč.

V roce 2014 dosáhly **investiční transfery** nejvyšší hodnotu 40 058 tis. Kč, v porovnání s rokem 2013 byly vyšší o 176,9 % a v porovnání s rokem 2012 činil nárůst o 353,2 %.

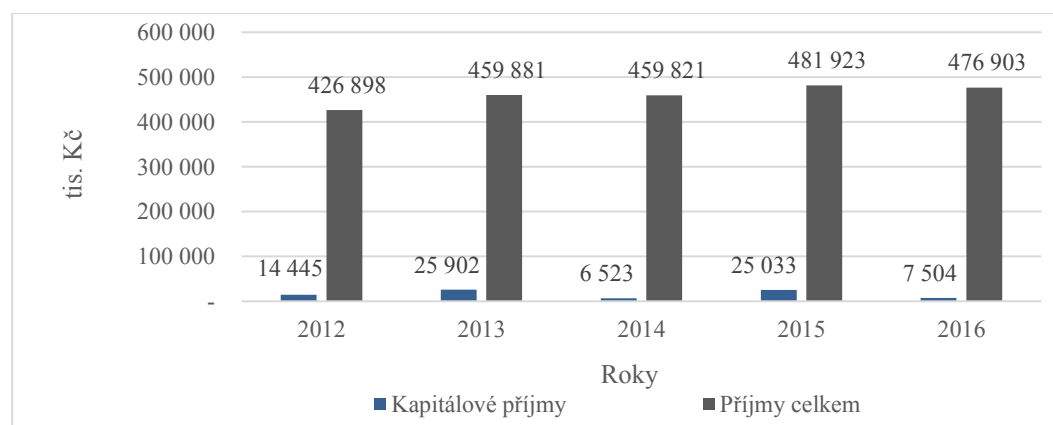
V roce **2015** patřily k největším investicím akce Zateplení budovy Středisko volného času Domeček za 12 980 tis. Kč, na kterou byla získána dotace ve výši 9 950 tis. Kč, Zlepšení

tepelně technických vlastností obvodových konstrukcí kina Svět ve Valašském Meziříčí za 12 940 tis. Kč, dotace v tomto případě činila 3 460 tis. Kč, Základní škola Šafaříkova, rekonstrukce budovy tělocvičny za 4 650 tis. Kč, dotace získána ve výši 3 210 tis. Kč, Zateplení a výměna oken Mateřská škola Štěpánov za 5 800 tis. Kč, dotace činila 4 570 tis. Kč a Revitalizace dětských zahrad v mateřských školách za 7 720 tis. Kč, na které byly čerpány dotace ve výši 5 280 tis. Kč. V porovnání s ostatními roky ve sledovaném období je hodnota kapitálových příjmů v roce 2015 nejvyšší. Jejich hodnota činila 25 033 tis. Kč. Největší část kapitálových příjmů byla získána prodejem pozemků v průmyslové zóně Lešná v celkové hodnotě 14 762 tis. Kč a vypořádáním majetkového podílu k bytovým domům na Stínadlech ve výši 7 133 tis. Kč.

V roce **2016** patřila k největším investičním akcím realizace stavby Bezbariérový chodník Bynina za 9 668 tis. Kč, na kterou byla získána dotace ve výši 2 569 tis. Kč. V tomto roce byla také zahájena investiční akce Zlepšení tepelně-technických vlastností penzionu na ulici Tolstého za 24 003 tis. Kč s dotací ve výši 9 781 tis. Kč. Hodnota kapitálových příjmů byla v roce 2016 nejnižší za sledované období, proti roku 2013 byly kapitálové příjmy třetinové. (Investice, Město Valašské Meziříčí, online).

Ve sledovaném období jsou kapitálové příjmy v porovnání s celkovými příjmy zanedbatelné, což dokládá graf na Obr. 4.7. Nejvyšší hodnoty dosáhly kapitálové příjmy v roce 2013 a v roce 2015.

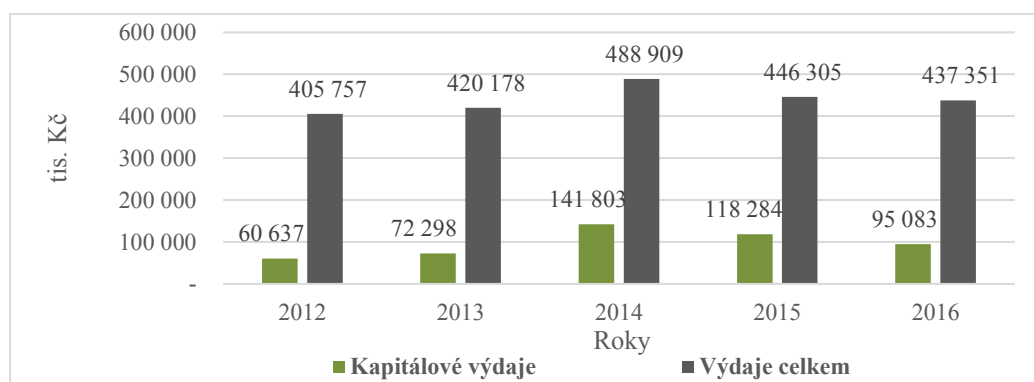
Obr. 4.7 Přehled kapitálových příjmů v kontextu příjmů celkových za období 2012 – 2016, v tis. Kč

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozpočet souhrnný 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

Poměr kapitálových výdajů k výdajům celkovým za sledované období znázorňuje graf v Obr. 4.8.

Obr. 4.8 Přehled kapitálových výdajů v kontextu výdajů celkových za období 2012 – 2016, v tis. Kč

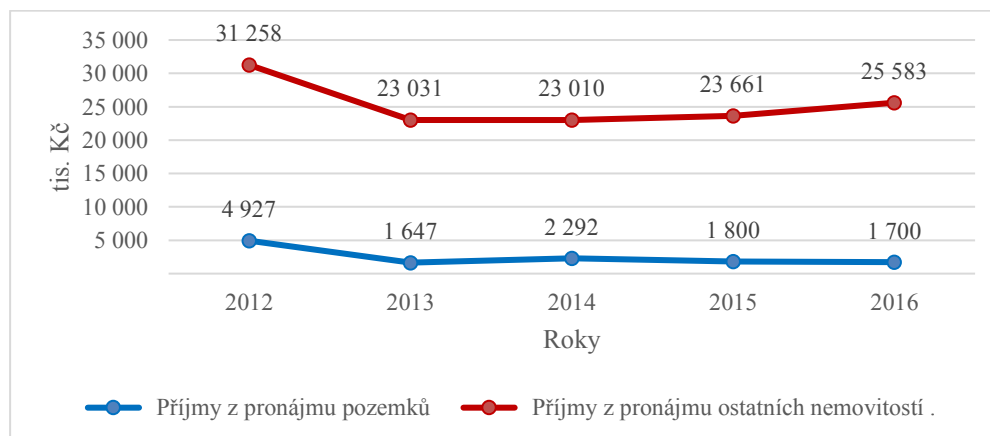

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozpočet souhrnný 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

4.2.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy jsou příjmovou položkou rozpočtu. Město Valašské Meziříčí je schopno tyto příjmy plně ovlivňovat. Pochází zejména z vlastní činnosti, z pronájmů majetku. Vývoj nedaňových příjmů byl ve sledovaném období kolísavý a pohyboval se v rozmezí 12,30 % až 14,81 %. Město Valašské Meziříčí se v rámci pronájmu nemovitého majetku řídí schválenými pravidly, a to pravidly pro stanovení nájemného za pronájem pozemků a nebytových prostor a v rámci zřizování věcných břemen pravidly pro stanovení úhrad za zřízení věcných břemen služebností - inženýrských sítí na pozemcích ve vlastnictví města Valašské Meziříčí (Pravidla, Město Valašské Meziříčí, online). Příjmy z pronájmu nemovitostí za období 2012 až 2015 měly klesající tendenci, v roce 2016 se zvýšily. Největší rozdíl v příjmech z pronájmů byl zaznamenán v roce 2012, kdy činil 4 927 tis. Kč a v roce 2016 jen 1 700 tis. Kč, došlo ke snížení o - 65,49 %. Následující graf znázorňuje vývoj z pronájmu za sledované období - viz Obr. 4.9

Obr. 4.9 Vývoj příjmů z pronájmů za období 2012 – 2016, v tis. Kč

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozpočet souhrnný 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

4.2.3 Výdaje na opravy a udržování

Město Valašské Meziříčí postupně modernizuje svůj majetek, do jeho obnovy směřuje významný objem financí. Majetek města se zvětšuje a s ním postupně rostou také finanční požadavky na jeho reprodukci. Od roku 2012 realizovalo město Valašské Meziříčí opravy za 123 653 tis. Kč a investice za více než 488 105 tis. Kč. Ve sledovaném období získalo město Valašské Meziříčí investiční transfery ve výši 105 961 tis. Kč a kapitálové příjmy ve výši 79 407 tis. Kč. Město Valašské Meziříčí za období 2012 až 2016 k získaným příjmům muselo doplnit na investice a opravy z vlastních zdrojů 426 390 tis. Kč. V Tab. 4.10 jsou zachyceny vybrané hodnoty příjmů a výdajů za sledované období.

Tab. 4.10 Vybrané hodnoty příjmů a výdajů města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč, včetně procentního vyjádření

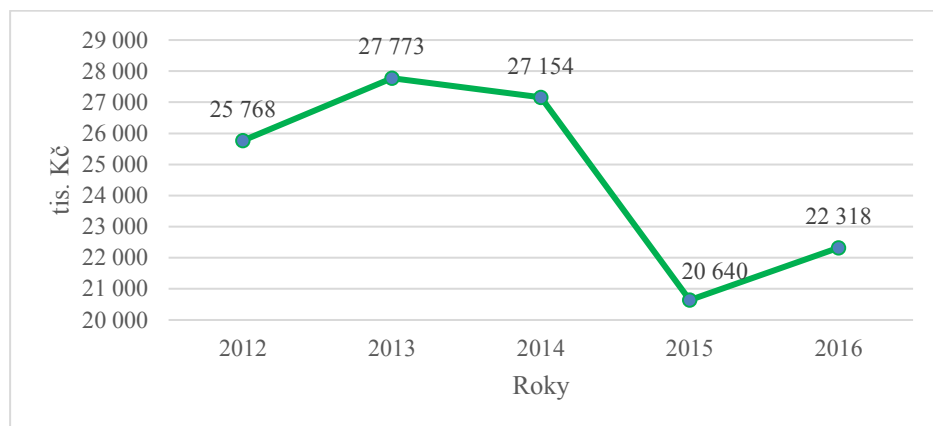
	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%
Příjmy	426 898		459 891		459 821		481 923		476 903	
Kapitálové příjmy	14 445	3,38%	25 902	5,63%	6 523	1,42%	25 033	5,19%	7 504	1,57%
z prodeje DFM (maj. podíly)	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	100	0,02%	0	0,00%
z prodeje DHM a ostatní	14 445	3,38%	25 902	5,63%	6 523	1,42%	24 933	5,17%	7 504	1,57%
Příjmy z prodeje pozemků	8 316	1,95%	6 355	1,38%	5 527	1,20%	18 440	3,83%	6 489	1,36%
Nedaňové příjmy	53 773	12,60%	68 104	14,81%	56 547	12,30%	62 169	12,90%	64 905	13,61%
Příjmy z pronájmu ost. nem.	31 258	7,32%	23 031	5,01%	23 010	5,00%	23 661	4,91%	25 583	5,36%
Příjmy z pronájmu pozemků	4 927	1,15%	1 647	0,36%	2 292	0,50%	1 800	0,37%	1 700	0,36%
Přijaté transfery	56 821	13,31%	63 831	13,88%	85 303	18,55%	74 189	15,39%	56 670	11,88%
Investiční transfery	8 838	2,07%	14 467	3,15%	40 058	8,71%	28 256	5,86%	14 342	3,01%
Výdaje	405 757		420 178		488 909		446 305		437 350	
Běžné výdaje	345 120	85,06%	347 880	82,79%	347 106	71,00%	328 021	73,50%	342 268	78,26%
Opravy a udržování	25 768	6,35%	27 773	6,61%	27 154	5,55%	20 640	4,62%	22 318	5,10%
Kapitálové výdaje	60 637	14,94%	72 298	17,21%	141 803	29,00%	118 284	26,50%	95 083	21,74%
Inv. nákupy a souv. výdaje	57 489	14,17%	57 892	13,78%	137 967	28,22%	114 274	25,60%	81 550	18,65%
Budovy, haly, stavby	53 344	13,15%	52 700	12,54%	133 967	27,40%	111 460	24,97%	70 556	16,13%
Pozemní komunikace	8 634	2,13%	13 405	3,19%	29 262	5,99%	2 616	0,59%	18 832	4,31%
Mateřské školy	1 493	0,37%	1 195	0,28%	246	0,05%	16 094	3,61%	1 907	0,44%
Základní školy	394	0,10%	12 012	2,86%	25 353	5,19%	23 752	5,32%	14 164	3,24%
Sportovní zařízení	1 172	0,29%	65	0,02%	954	0,20%	0	0,00%	1 142	0,26%
Nebytové hospodářství	0	0,00%	3 987	0,95%	2 639	0,54%	13 129	2,94%	0	0,00%
Bytové hospodářství	14 053	3,46%	12 082	2,88%	25 289	5,17%	8 765	1,96%	12 994	2,97%

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozpočet souhrnný 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

Výdaje na opravy a udržování majetku se podílely na celkových výdajích ve sledovaném období v rozmezí 4,62 % až 6,61 %. Z Tab. 4.10 je zřejmé, že nejvíce prostředků z rozpočtu města Valašské Meziříčí na opravy a udržování plynulo v roce 2013,

naopak nejméně v roce 2015. Prostředky, které město Valašské Meziříčí vynakládalo na opravy a udržování, ve sledovaném období představovaly ročně v průměru částku ve výši 24 731 tis. Kč. Oblasti, do kterých směřovaly největší částky finančních prostředků, byly místní komunikace, budovy školských zařízení, bytový a nebytový fond a sportovní zařízení.

Obr. 4.10 Vývoj výdajů na opravy a udržování za období 2012 – 2016, v tis. Kč

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozpočet souhrnný 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

Následující Tab. 4.11 prezentuje relativní hodnotu vybraných ukazatelů příjmů a výdajů v přepočtu na 1 obyvatele za sledované období v tis. Kč.

Tab. 4.11 Vybrané hodnoty příjmů a výdajů města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč, z hlediska relativní hodnoty v přepočtu na 1 obyvatele

	2012	HM/1 obyv.	2013	HM/1 obyv.	2014	HM/1 obyv.	2015	HM/1 obyv.	2016	HM/1 obyv.
Příjmy	426 898	15 933	459 891	20 060	459 821	20 227	481 923	21 296	476 903	21 244
Kapitálové příjmy	14 445	539	25 902	1 130	6 523	287	25 033	1 106	7 504	334
z prodeje DFM (maj. podíly)	0	0	0	0	0	0	100	4	0	0
z prodeje DHM a ostatní	14 445	539	25 902	1 130	6 523	287	24 933	1 102	7 504	334
Příjmy z prodeje pozemků	8 316	310	6 355	277	5 527	243	18 440	815	6 489	289
Nedaňové příjmy	53 773	2 007	68 104	2 971	56 547	2 487	62 169	2 747	64 905	2 891
Příjmy z pronájmu ost. nem.	31 258	1 167	23 031	1 005	23 010	1 012	23 661	1 046	25 583	1 140
Příjmy z pronájmu pozemků	4 927	184	1 647	72	2 292	101	1 800	80	1 700	76
Přijaté transfery	56 821	2 121	63 831	2 784	85 303	3 752	74 189	3 278	56 670	2 524
Investiční transfery	8 838	330	14 467	631	40 058	1 762	28 256	1 249	14 342	639
Výdaje	405 757	15 144	420 178	18 328	488 909	21 507	446 305	19 722	437 350	19 482
Běžné výdaje	345 120	12 881	347 880	15 174	347 106	15 269	328 021	14 495	342 268	15 246
Opravy a udržování	25 768	962	27 773	1 211	27 154	1 194	20 640	912	22 318	994
Kapitálové výdaje	60 637	2 263	72 298	3 154	141 803	6 238	118 284	5 227	95 083	4 236
Inv. nákupy a souv. výdaje	57 489	2 146	57 892	2 525	137 967	6 069	114 274	5 050	81 550	3 633
Budovy, haly, stavby	53 344	1 991	52 700	2 299	133 967	5 893	111 460	4 925	70 556	3 143

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozpočet souhrnný 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

4.3 Shrnutí

Město Valašské Meziříčí disponovalo k 31. 12. 2016 majetkem v celkové hodnotě 2 708 755 tis. Kč, v procentním vyjádření podíl činil 93,66 %. Dle jeho struktury nejvýraznější podíl na celkové hodnotě stálých aktiv města Valašské Meziříčí zaujímal DHM, který se ve sledovaném období neustále měnil. Jeho podíl se pohyboval v rozmezí 80,70 % až 82,47 %, nominální hodnota DHM kolísala. Vývoj DHM z hlediska relativní hodnoty v přepočtu na 1 obyvatele ve sledovaném období se zvyšoval. Druhou nejvýznamnější položkou dlouhodobého majetku byl DFM, jehož nominální hodnota v letech 2012 až 2015 klesala, v roce 2016 se jeho hodnota zvýšila. Podíl DFM se ve sledovaném období pohyboval od 12,09 % do 14,32 %. Z hlediska relativní hodnoty v přepočtu na 1 obyvatele měla hodnota DFM stoupající i klesající tendenci. Vývoj majetkové a finanční struktury za období 2012 – 2016 v procentním vyjádření je graficky znázorněn v příloze č. 2.

Aby bylo možné sledovat a hodnotit vývoj běžného hospodaření a současně vývoj finančních prostředků určených pro obnovu majetku, je nutné sledovat oddělení rozpočet na běžný (provozní) a kapitálový (investiční). Provozní výsledek hospodaření by měl být spíše přebytkový. V rámci investičního hospodaření bývá deficit spíše běžný, ovšem i v tomto případě je na místě snaha o vyrovnanost.

K 1. 1. 2013 došlo k oddělení místních částí Krhová a Poličná, kdy město Valašské Meziříčí muselo postoupit v roce 2013 a 2014 těmto obcím majetek a majetková práva v celkové hodnotě 263 826 tis. Kč. Konečné finanční vypořádání proběhlo také v polovině roku 2014, kdy byla obci Poličná vyplacena částka ve výši 3 500 tis. Kč a obci Krhová částka ve výši 7 000 tis. Kč. Finanční vypořádání přispělo ke schodkovému hospodaření v roce 2014. Dalším důvodem schodkového hospodaření v roce 2014 bylo předfinancování dvou rozsáhlých investičních akcí Muzejní a galerijní centrum a Cyklostezka Bečva, Valašské Meziříčí, Juřinka z vlastních zdrojů. Krytí schodku bylo zajištěno čerpáním jak z úvěrového rámce, tak ze zůstatků na bankovních účtech roku 2014.

Ačkoli se město Valašské Meziříčí muselo v letech 2013 a 2014 majetkově vypořádat s odloučenými místními částmi Krhová a Poličná, na výsledku hospodaření se to kromě roku 2014 neprojevovalo negativně. V nominální hodnotě se majetek v roce 2013 snížil, přičemž hodnota majetku se z relativního hlediska v přepočtu na 1 obyvatele od vypořádání se s nově vzniklými obcemi zvýšila. Tento vývoj jak DHM, tak DFM za období 2012 – 2016 z hlediska

nominální hodnoty majetku a z hlediska relativní hodnoty majetku v přepočtu na 1 obyvatele je znázorněn v příloze č. 1.

Během sledovaného období mělo město Valašské Meziříčí, kromě roku 2014, přebytkový rozpočet. Mohlo tedy realizovat rozsáhlejší investiční akce. K oblastem, kam směřovalo největší množství finanční prostředků, jsou graficky znázorněny v příloze č. 3 a zachyceny v tabulce v příloze č. 4. Jednalo se zejména o místní komunikace, budovy školských zařízení, bytový a nebytový fond a sportovní zařízení.

Současnou strategií města Valašské Meziříčí je snaha o zbavování se především zbytného majetku, které má město ve vlastnictví. Jedná se o majetek, který není aktivně využíván a generuje náklady v oblasti udržování a správy. V rámci zefektivnění strategického plánování a rozvoje good governance byl vypracován Strategický plán rozvoje města Valašské Meziříčí 2014 – 2020. V kontextu schváleného Strategického plánu byl navržen Seznam projektových záměrů (viz příloha č. 5) navržených k uskutečnění v následujících letech. Tento seznam je pravidelně aktualizován dle potřeb a možností města Valašské Meziříčí.

5 ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývala problematikou hospodaření s majetkem města Valašské Meziříčí, konkrétně byla pozornost soustředěna na strukturu a rozvoj dlouhodobého hmotného majetku a dlouhodobého finančního majetku.

Cílem bakalářské práce bylo zhodnocení stavu a vývoje správy a rozvoje dlouhodobého hmotného majetku a dlouhodobého finančního majetku města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016.

Město Valašské Meziříčí má 22 449 obyvatel (stav k 1. 1. 2017), nachází se v okrese Vsetín, který je součástí Zlínského kraje. Valašské Meziříčí je obcí s rozšířenou působností (tzv. obcí III. stupně) a je třetím největším městem okresu Vsetín. Celková rozloha města Valašské Meziříčí je 3 544 ha.

Majetek města je důležitým předpokladem samosprávy a zároveň je klíčovým prvkem jeho rozvoje. Pro zajištění veřejných statků na úrovni města je jeho majetek nezbytný. Velikost majetku, jeho struktura a hospodaření s ním má významný vliv na rozpočet města. Snahou města Valašské Meziříčí je péče a rozvoj majetku, zajištění jeho hospodárné a účelné správy a hospodaření s ním, aby co nejlépe plnilo svou funkci ve prospěch města a jeho občanů. Město Valašské Meziříčí se snaží nalézt kompromis jak svých vlastních zájmů, tak úkolů vyplývajících ze zákona.

Strukturu majetku tvoří aktiva a pasiva. Nejpodstatnější část aktiv města Valašské Meziříčí tvoří DHM, který má pro město největší význam, a to zejména stavby a pozemky. Během sledovaného období se hodnota staveb zvýšila o 6,49 %, respektive od roku 2013 do konce sledovaného období o 13,72 %. Zhodnocení se týkalo zejména staveb, poskytujících veřejné služby, jako jsou školská, sportovní a kulturní zařízení, místní komunikace aj. Naproti tomu se hodnota pozemků během sledovaného období snížila - 16,87 %, respektive od roku 2013 do konce sledovaného období o - 4,39 %. Důvodem bylo majetkové vypořádání s nově vzniklými obcemi a převody pozemků.

Z komparace majetku vyplývá, že nominální hodnota DHM se ve sledovaném neustále měnila. Jedním z důvodů bylo odloučení místních částí Krhová a Poličná, ke kterému došlo v roce 2013. Z tohoto důvodu došlo také k majetkovému a finančnímu vypořádání. Přestože se město Valašské Meziříčí muselo v letech 2013 a 2014 majetkově vypořádat s odloučenými místními částmi Krhová a Poličná, na výsledku hospodaření se to, kromě roku 2014,

neprojevilo negativně. Od roku 2013 došlo ke zvýšení hodnoty stálých aktiv na 1 obyvatele o 3,34 %, přičemž se relativní hodnota DHM na 1 obyvatele zvýšila o 6,17 %, stejně tak se zvýšila nominální hodnota DHM od roku 2013 do konce sledovaného období o 3,96 %. Hodnota DFM měla ve sledovaném období klesající vývoj, v roce 2016 došlo k mírnému zvýšení. Od roku 2013 do roku 2016 se nominální hodnota DFM snížila o -12,92 % a relativní hodnota DFM na 1 obyvatele o - 11,07 %. Důvodem bylo ztrátové hospodaření obchodní společnosti založené městem Valašské Meziříčí.

Hodnota vlastního kapitálu se od roku 2013 do konce sledovaného období zvýšila o 3,83 %. Naproti tomu se hodnota cizích zdrojů ve stejném období snížila o - 5,87 %.

V souvislosti s nakládáním s majetkem plynou do rozpočtu města jednak nedaňové příjmy spojené s pronájmem majetku a jeho využíváním při poskytování statků a služeb, jednak příjmy kapitálové související s prodejem majetku. Na druhou stranu je nutné zmínit povinnost města pečovat o zachování a rozvoj majetku, se kterou jsou spojeny běžné výdaje související s udržováním a opravami a také výdaje kapitálové, které zvyšují hodnotu majetku.

Dopad odloučení místních částí lze na základě dostupných údajů hodnotit pozitivně. Město Valašské Meziříčí je schopné generovat vlastní příjmy. Také převod majetku se souvisejícími náklady na jeho opravy a udržování nově vzniklým obcím hospodaření města Valašské Meziříčí spíše zlepšil.

Město Valašské Meziříčí během analyzovaného období hospodařilo kromě roku 2014 s přebytkem. V tomto roce se na celkových výdajích, které převyšovaly celkové příjmy, podílely zejména rozsáhlé investice.

Největší objem finančních prostředků během sledovaného období směřoval převážně do školských zařízení – 96 610 tis. Kč, sportovišť – 3 333 tis. Kč, pozemních komunikací – 72 749 tis. Kč a bytového a nebytového hospodářství – 92 938 tis. Kč. Za období 2012 a 2016 bylo proinvestováno více než 488 105 tis. Kč, část investic byla realizována prostřednictvím dotací. Podíl investičních transferů ke kapitálovým výdajům ve sledovaném období činil 21,71 %.

Dle zjištěných údajů lze konstatovat, že město Valašské Meziříčí svůj majetek postupně modernizuje a zhodnocuje, tj. zajišťuje rozvoj majetku. Městu Valašské Meziříčí se během sledovaného období podařilo investovat téměř za 26 tis. Kč na každého občana.

Mezi silné stránky města Valašské Meziříčí lze zařadit dobrý trend financí, finanční potenciál k obnově majetku, stabilní příjmy, zejména vysoký podíl daňových příjmů, zodpovědné výdaje na udržování a obnovu majetku. Mezi příležitosti lze zařadit finanční nezávislost města na dotacích. Mezi slabé stránky patří úbytek obyvatel s negativními dopady týkajícími se příjmů města, nedodržování strategie s nakládání s majetkem v důsledku politických vlivů při rozhodování s nakládání s majetkem města. Mezi hrozby ovlivňující hospodaření města patří především nové investice ve smyslu výstavby provozně náročných investičních celků, které společně s dalšími vlivy, zejména s hrozbou úbytku obyvatel a poklesem příjmů, mohou znamenat neudržitelnost stavu majetku a dosavadních služeb města. Na druhou stranu investice do moderních technologií snižují provozní výdaje a mohou vytvářet lepší podmínky pro podnikání a bydlení ve městě.

Modernizace dosavadního majetku a rozšiřování nové infrastruktury pro rozvoj podnikání a bydlení mohou být jedním z přínosů pro rozvoj města Valašské Meziříčí. V této oblasti město Valašské Meziříčí vyvíjí trvale aktivitu a snaží se nejen vytipovávat vhodné lokality pro individuální bytovou výstavbu, ale také investuje do nové infrastruktury a nových technologií snižujících provozní výdaje a zlepšující komfort služeb.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

a) Odborné knihy

- [1] FUREK, Adam a Tomáš JIROVEC. *Povinnosti obcí při nakládání s obecním majetkem podle zákona o obcích*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2016. 100 s. ISBN 978-80-87544-23-5.
- [2] HAVLAN, Petr. *Veřejný majetek*. 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita. 2011. 170 s. Učebnice – č. 473. ISBN 978-80-210-5606-0.
- [3] HAVLAN, Petr a Jan JANEČEK. *Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2014. 400 s. ISBN 978-80-7502-057-4.
- [4] HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní věda. Teorie veřejné správy*. 4 vydání. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014. 244 s. ISBN 978-80-7478-561-0.
- [5] HENDRYCH, Dušan. *Správní právo – obecná část*. 8. vydání Praha: C. H. Beck, 2012. 826 s. ISBN 978-80-7179-254-3.
- [6] HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 248 s. ISBN 978-80-7380-459-6.
- [7] KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 364. s. ISBN 978-80-7552-719-6.
- [8] KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007. 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5.
- [9] PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd.. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
- [10] PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
- [11] PRŮCHA, Petr. *Správní právo – obecná část*, 8. doplněné a aktualizované vydání. Brno-Plzeň: Doplněk, Aleš Čeněk, 2012. 428 s. ISBN 978-80-7239-281-0, ISBN 978-80-7380-381-0.
- [12] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. 280 s. ISBN 978-80-247-2097-5.

[13] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání Praha: Grada Publishing, 2015. 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

[14] VAVROCHOVÁ, Simona a Petr KUŠ. *Územní samosprávné celky*. 1. vydání Praha: Institut pro místní správu, 2011. 119 s. ISBN 978-80-86976-21-1

[15] VRABKOVÁ, Iveta. *Veřejná správa*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-TU, 2016. 130 s. ISBN 978-80-248-3988-2.

b) Elektronické dokumenty a ostatní

Elektronické dokumenty

[16] BINEK, Jan. *Hospodaření s majetkem obcí*. Brno, 2008. Dizertační práce. Masarykova univerzita, Ekonomicko - správní fakulta

[17] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, ČSÚ: *Malý lexikon obcí České republiky - 2017* [online], ČSÚ [2. 2. 2018] Dostupné z <https://www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2017>

[18] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: *Počet obyvatel v obcích k 1. 1. 2017* [online]. ČSÚ [2. 2. 2018] Dostupné z <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112017>

[19] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: *SO ORP Valašské Meziříčí* [online]. ČSÚ [28. 2. 2018] Dostupné z https://www.czso.cz/documents/10180/45948552/13006617536.pdf/21320dff-ba24-4c4b-93ac-d98227b8a09d?redirect=https%3A%2F%2Fwww.czso.cz%2Fcsu%2Ffxz%2Fso_orp_valasske_mezirici%3Fp_p_id%3D3%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dmaximized%26p_p_mode%3Dview%26_3_groupId%3D0%26_3_keywords%3Dtab.536%26_3_struts_action%3D%252Fsearch%252Fsearch%26_3_redirect%3D%252Fc%252Fportal%252Flayout%253Fp_1_id%253D13457%2526p_v_l_s_g_id%253D0

[20] DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY: *Hospodaření s majetkem obcí* [online]. DVS [1. 3. 2018] Dostupné z <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6643218>

[21] MĚSTO VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ OFICIÁLNÍ INTERNETOVÉ STRÁNKY: *Strategie Valmez 2014 - 2020*, [online]. Město VM [25. 1. 2018] Dostupné z <http://www.valasskemezirici.cz/strategie-valmez-2014-2020/d-2848>

[22] MĚSTO VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ OFICIÁLNÍ INTERNETOVÉ STRÁNKY: *Střednědobý výhled rozpočtu města Valašské Meziříčí na období let 2019 -2022*, [online]. Město VM [15. 3. 2018] Dostupné z <http://www.valasskemezirici.cz/zverejneni-strednedobeho-vyhledu-rozpocetu-mesta-valasske-mezirici-na-obdobi-let-2019-2022-po-schvaleni-v-zm/d-33464>

[23] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. MF ČR: *Monitor - Státní pokladna* [online]. MF ČR [12. 3. 2018] Dostupné z <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obce/detail/00304387#rozvaha>

[24] MINISTERSTVO VNITRA ČR. MV ČR: *Novela zákona o obecní policii a hlavní změny oproti stávající právní úpravě* [online]. MV ČR [20. 2. 2018] Dostupné z <http://www.mvcr.cz/gdpr/docDetail.aspx?docid=50673&docType=ART&chnum=4>

[25] MÍSTOPISNÝ PRŮVODCE PO ČESKÉ REPUBLICCE: Valašské Meziříčí [online]. MP po ČR [21. 1. 2018] Dostupné z <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/9676/valasske-mezirici/>

[26] OMBUDSMAN VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV: *Principy dobré správy* [online]. Ombudsman [30. 1. 2018] Dostupné z <https://www.ochrance.cz/stiznosti-na-urady/principy-dobre-spravy/>

[27] SVAZ MĚST A OBCÍ ČR: *Průručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2014* [online]. SMaO ČR [30. 1. 2018] Dostupné z <http://www.odpovednyzastupitel.cz/prirucka-pro-zastupitele/elektronicka-verze/prirucka-pro-clena-zastupitelstva-obce-1.aspx>

[28] SVAZ MĚST A OBCÍ ČR: *Vzdělaný zastupitel – Hospodaření s majetkem obcí* [online]. SMaO ČR [cit. 30. 1. 2018] Dostupné z <http://vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/e6a0289a-cdcd-4e82-9d52-2b775f125728.pdf>

Legislativa

[29] Ústavní zákon č. 1 ze dne 16. 12. 1992 Ústava České republiky (Ústava). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 5-16. Dostupný také z:

http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1/1993&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

[30] Usnesení předsednictva České národní rady č. 2 ze dne 16. 12. 1992 o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 17-24. Dostupný také z:

<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1993&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=9>

[31] Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o přijetí Evropské charty místní samosprávy. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1999, částka 61, s. 3243-3246. Dostupný také z:

<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1999&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=6>

[32] Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38, s. 1738-1800. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2000&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=12>

[33] Zákon České národní rady č. 553 ze dne 6. prosince 1991 o obecní policii. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 104, s. 2736-2742. Dostupný také z:

<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1991&typeLaw=zakon&What=Rok>

[34] Zákon č. 279 ze dne 30. prosince 1949 o finančním hospodaření národních výborů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1949, částka 88, s. 778-786. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1949&typeLaw=zakon&What=Rok>

[35] Zákon č. 294 ze dne 19. července 1960 Ústavní zákon, kterým se mění a doplňuje ústavní zákon č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky, a ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci, a kterým se zkracuje volební období národních výborů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1960, částka 47, s. 1062-1063. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1990&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=6>

[36] Zákon České národní rady č. 367 dne 5. září 1990 o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 59, s. 1262-1271. Dostupný také z:

<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1990&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=5>

[37] Zákon č. 172 ze dne 24. dubna 1991 o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 36, s. 845-847. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1991&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=8>

[38] Zákon č. 290 ze dne 28. června 2002 o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 106, s. 6130-6140. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2002&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=10>

[39] Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, s. 3557-3567. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2000&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=8>

[40] Zákon č. 420 ze dne 10. června 2004 o přezkoumání hospodaření územně samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí a o změně a doplnění dalších zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 138, s. 8078-8086. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2004&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=10>

[41] Zákon č. 563 ze dne 1991 ze dne 12. prosince 1991 o účetnictví a o změně a doplnění dalších zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 107, s. 2802-2810. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1991&typeLaw=zakon&What=Rok>

[42] Zákon č. 586 ze dne 18. prosince 1992, o dani z příjmu. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 117, s. 3474-3490. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1992&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=2>

[43] Zákon č. 320 ze dne 9. srpna 2001, o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně a některých zákonů (zákon o finanční kontrole). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 122, s. 7264-7276. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2001&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=6>

- [44] Zákon č. 565 ze dne 13. prosince 1990, o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 92, s. 2106-2109. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1990&typeLaw=zakon&What=Rok>
- [45] Zákon č. 337 ze dne 1. července 1992 o správě daní a poplatků. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 70, s. 1914-1944. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1992&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=7>
- [46] Zákon č. 134 ze dne 19. dubna 2016 o zadávání veřejných zakázek. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 51, s. 2346-2452. ISSN 1211-1244. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2016&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=14>
- [47] Zákon č. 89 ze dne 3. února 2012 občanský zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 33, s. 1026-1368. ISSN 1211-1244. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2012&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=16>
- [48] Zákon č. 90 ze dne 25. ledna 2012 o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 34, s. 1370-1482. ISSN 1211-1244. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2012&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=16>
- [49] Zákon č. 106 ze dne 5. května 1999 o svobodném přístupu k informacím. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1999, částka 39, s. 2578-2582. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1999&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=8>
- [50] Zákon č. 256 dne 8. srpna 2013 o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2013, částka 99, s. 2674-2693. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2013&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=9>
- [51] Zákon České národní rady č. 359 dne 7. května 1992 o zeměměřických a katastrálních orgánech (zákon o zeměměřických a katastrálních orgánech). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 73, s. 2014-2016. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1992&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=7>

[52] Zákon č. 151 ze dne 17. června 1997 o oceňování a o změně některých zákonů (o oceňování majetku). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1997, částka 54, s. 2868-2877. Dostupný také z:

<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1997&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=7>

[53] Zákon č. 26 ze dne 18. ledna 2000 o veřejných dražbách. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 10, s. 306-324. Dostupný také z:

<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2000&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=14>

Interní dokumenty

[54] MĚSTO VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ: Seznam staveb v majetku města ke dni 31. 12. 2016

[55] MĚSTO VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ: Organizační řád města Valašské Meziříčí ze dne 1. 5. 2015

[56] MĚSTO VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ: Pravidla pro stanovení úhrad za zřízení věcných břemen na pozemcích města Valašské Meziříčí ze dne 2. 6. 2009

[57] MĚSTO VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ: Pravidla pro stanovení nájemného za pronájem nebytových prostor v budovách ve vlastnictví města Valašské Meziříčí ze dne 24. 11. 2009

[58] MĚSTO VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ: Pravidla pro prodej nemovitostí a jejich části z vlastnictví města Valašské Meziříčí ze dne 20. 11. 2013

[59] MĚSTO VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ: Pravidla pro technické zhodnocení majetku města Valašské Meziříčí nájemci ze dne 3. 2. 2012

[60] MĚSTO VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ: Finanční směrnice o evidenci, zařazování, vyřazování, inventarizaci, odpisování a likvidaci dlouhodobého majetku a řešení pojistných událostí na majetku města ze dne ze dne 1. 9. 2015

SEZNAM ZKRATEK

CZ	Cizí zdroje
CZT	Centrální zásobování teplem
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČÚS	České účetní standardy
DNHM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
DP	Dlouhodobé pohledávky
DZ	Dlouhodobé závazky
GINIS	Ekonomický software, informační systém
IISSP	Integrovaný informační systém státní pokladny
Inv. nákupy a souv. výdaje	Investiční nákupy a související výdaje
Kč	Koruna česká
KFM	Krátkodobý finanční majetek
KP	Krátkodobé pohledávky
KZ	Krátkodobé závazky
LZPS ČR	Listina základních práv a svobod České republiky
Maj. podíly	Majetkové podíly
MF ČR	Ministerstvo financí České republiky
MŠ	Mateřská škola
MÚ	Majetkové účasti
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
MZV ČR	Ministerstvo zahraničních věcí České republiky
NFVD	Návratné finanční výpomoci dlouhodobé

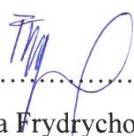
OA	Oběžná aktiva
OKS	Odbor komunálních služeb
OMS	Odbor majetkové správy
Ost. nem.	Ostatní nemovitosti
OŠKS	Odbor školství, kultury a sportu
PO	Příspěvková organizace
SA	Stálá aktiva
SaMV a SoMV	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
TK	Tenisový klub
TV BESKYD	Televize BESKYD
ÚJ	Účetní jednotka
VK	Vlastní kapitál
ZŠ	Základní školy

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla a § 60 - školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečné, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

Ve Valašském Meziříčí dne 9. 5. 2018

.....
Petra Frydrychová

Seznam obrázků

- Obr. 2.1: Základní dělení veřejné správy v ČR
- Obr. 2.2: Působnost obce
- Obr. 2.3: Orgány obce
- Obr. 3.1: Vývoj počtu obyvatel města Valašské Meziříčí za období 2007 - 2016
- Obr. 3.2: Vývoj hospodaření města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč
- Obr. 4.1: Vývoj DHM města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč
- Obr. 4.2: Vývoj DHM - staveb ve vlastnictví města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč
- Obr. 4.3: Vývoj DHM - pozemků ve vlastnictví města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč
- Obr. 4.4: Vývoj DFM města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč
- Obr. 4.5: Vývoj DFM města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč
- Obr. 4.6: Vývoj investičních transferů v porovnání s kapitálovými příjmy a kapitálovými výdaji za období 2012 – 2016, v tis. Kč
- Obr. 4.7: Přehled kapitálových příjmů v kontextu příjmů celkových za období 2012 – 2016, v tis. Kč
- Obr. 4.8: Přehled kapitálových výdajů v kontextu výdajů celkových za období 2012 – 2016, v tis. Kč
- Obr. 4.9: Vývoj příjmů z pronájmů za období 2012 – 2016, tis. Kč
- Obr. 4.10: Vývoj výdajů na opravy a udržování za období 2012 – 2016, v tis. Kč

Seznam tabulek

- Tab. 2.1: Počet obcí, měst, městysů a statutárních měst včetně počtu obyvatel dle krajů v ČR k 1. 1. 2017
- Tab. 3.1: Majetková a finanční struktura města Valašské Meziříčí k 31. 12. 2013 a k 31. 12. 2016, v tis. Kč
- Tab. 3.2: Struktura DNHM města Valašské Meziříčí k 31. 12. 2013 a k 31. 12. 2016, v tis. Kč
- Tab. 3.3: Struktura DHM města Valašské Meziříčí k 31. 12. 2013 a k 31. 12. 2016, v tis. Kč
- Tab. 3.4: Struktura DFM majetku města Valašské Meziříčí k 31. 12. 2013 a k 31. 12. 2016, v tis. Kč
- Tab. 3.5: Struktura DP města Valašské Meziříčí k 31. 12. 2013 a k 31. 12. 2016, v tis. Kč
- Tab. 3.6: Obchodní společnosti s majetkovou účastí města Valašské Meziříčí k 31. 12. 2013 a k 31. 12. 2016 v tis. Kč
- Tab. 4.1: Vývoj majetkové a finanční struktury města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč, z hlediska nominální hodnoty, včetně procentního vyjádření
- Tab. 4.2: Vývoj majetkové a finanční struktury města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč, z hlediska relativní hodnoty v přepočtu na 1 obyvatele
- Tab. 4.3: Horizontální analýza DHM včetně staveb a pozemků města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč
- Tab. 4.4: Vývoj DHM - staveb města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč
- Tab. 4.5: Vývoj DHM - pozemků města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč
- Tab. 4.6: Horizontální analýza DFM města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč
- Tab. 4.7: Vývoj DFM města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v tis. Kč

Tab. 4.8: Porovnání příjmů a výdajů města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016,
v tis. Kč, včetně procentního vyjádření

Tab. 4.9: Horizontální analýza příjmů a výdajů města Valašské Meziříčí za období
2012 – 2016, v tis. Kč

Tab. 4.10: Vybrané hodnoty příjmů a výdajů města Valašské Meziříčí za období
2012 – 2016, v tis. Kč, včetně procentního vyjádření

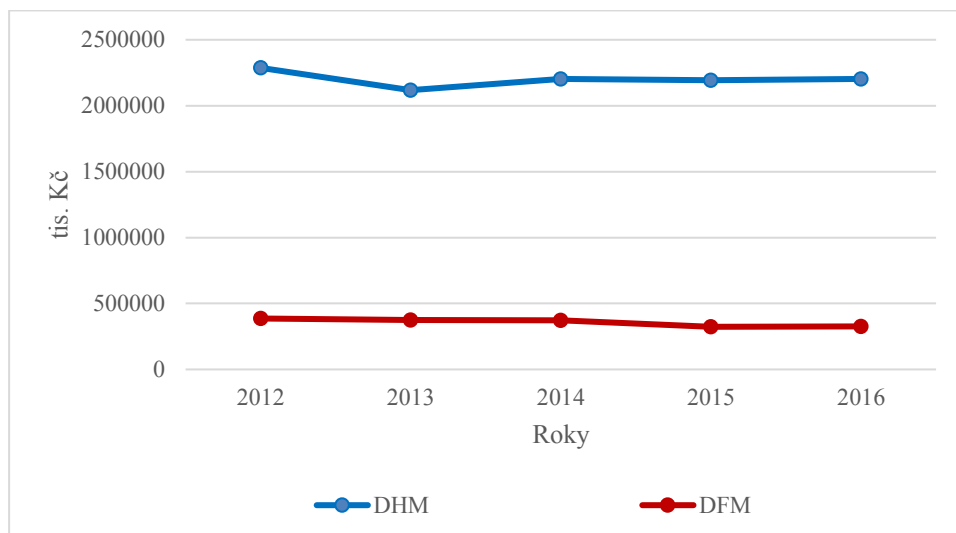
Tab. 4.11: Vybrané hodnoty příjmů a výdajů města Valašské Meziříčí za období
2012 – 2016, v tis. Kč v přepočtu na 1 obyvatele

Seznam příloh

- Příloha č. 1: Vývoj DHM a DFM za období 2012 - 2016 z hlediska nominální hodnoty majetku a z hlediska relativní hodnoty majetku v přepočtu na 1 obyvatele, v tis. Kč
- Příloha č. 2: Vývoj majetkové a finanční struktury města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v procentním vyjádření
- Příloha č. 3: Vývoj kapitálových výdajů dle vybraných oblastí za období 2012 – 2016, v tis. Kč
- Příloha č. 4: Vybrané hodnoty příjmů a výdajů za období 2012 – 2016 v relativní hodnotě v přepočtu na 1 obyvatele, v tis. Kč
- Příloha č. 5: Seznam projektových záměrů města Valašské Meziříčí v Kč

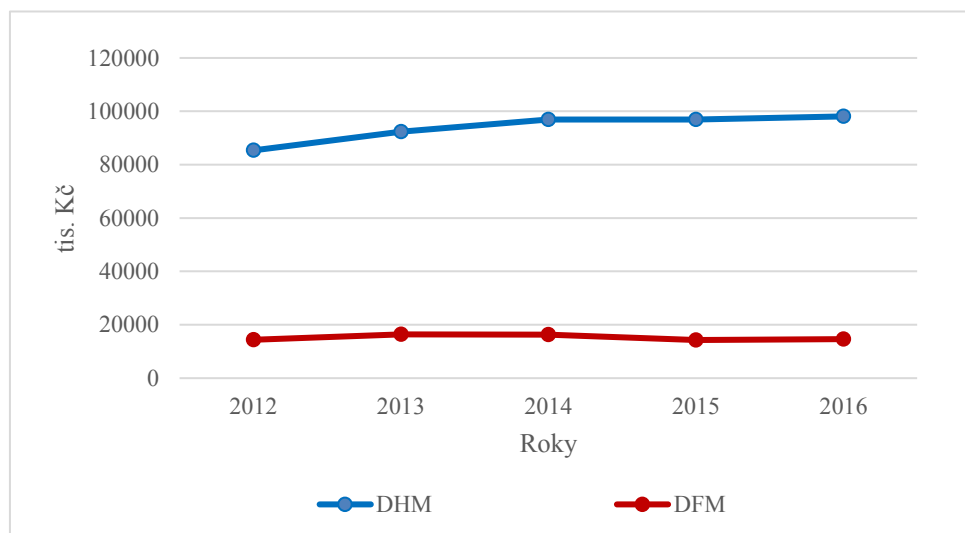
Příloha č. 1 Vývoj DHM a DFM za období 2012 - 2016 z hlediska nominální hodnoty majetku a z hlediska relativní hodnoty majetku v přepočtu na 1 obyvatele, v tis. Kč

Tab. 1.1 Vývoj DHM a DFM za období 2012 – 2016, z hlediska nominální hodnoty majetku, v tis. Kč

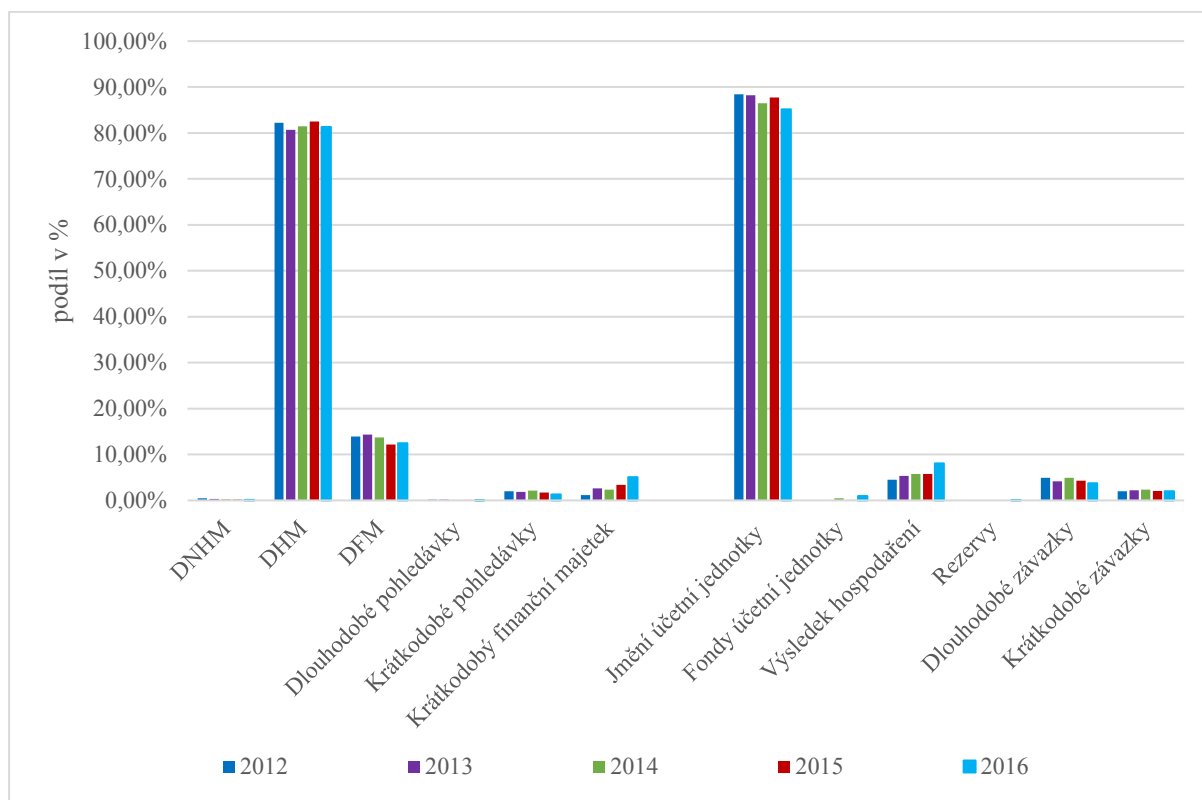
Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozvaha 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

Tab. 1.2 Vývoj DHM a DFM za období 2012 – 2016, z hlediska relativní hodnoty majetku v přepočtu na obyvatele, v tis. Kč

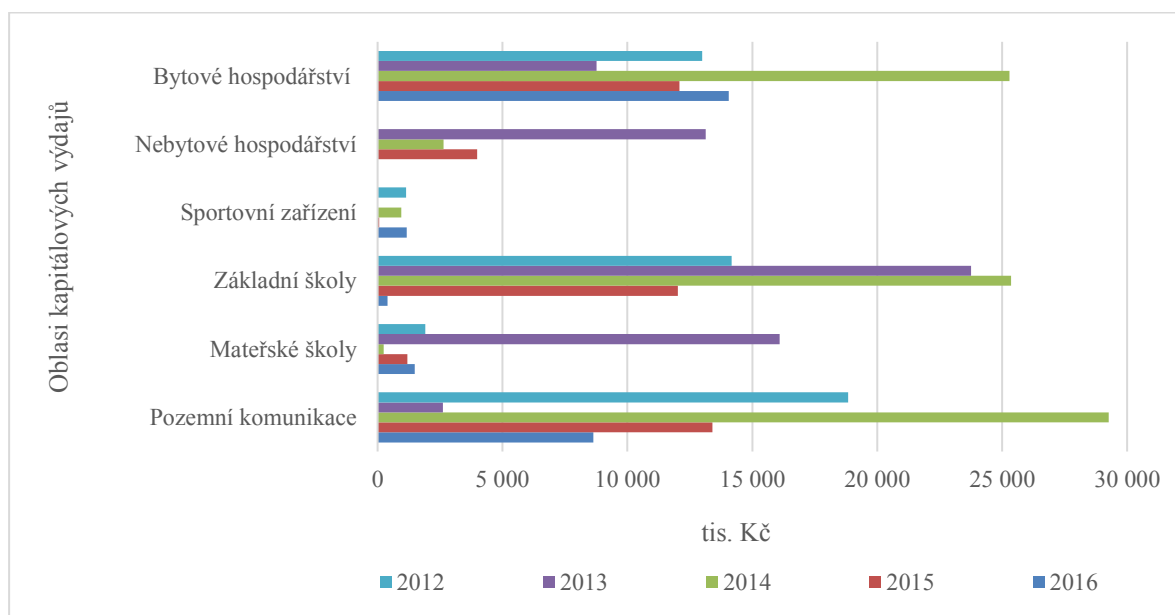
Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozvaha 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

Příloha č. 2 Vývoj majetkové a finanční struktury města Valašské Meziříčí za období 2012 – 2016, v procentním vyjádření

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozvaha 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

Příloha č. 3 Vývoj kapitálových výdajů dle vybraných oblastí za období 2012 – 2016, v tis. Kč

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Souhrnný rozpočet 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

Příloha č. 4 Vybrané hodnoty příjmů a výdajů za období 2012 – 2016 v relativní hodnotě
v přepočtu na 1 obyvatele, v tis. Kč

	2012	HM/1 obyv.	2013	HM/1 obyv.	2014	HM/1 obyv.	2015	HM/1 obyv.	2016	HM/1 obyv.
Příjmy	426 898	15 933	459 891	20 060	459 821	20 227	481 923	21 296	476 903	21 244
Kapitálové příjmy	14 445	539	25 902	1 130	6 523	287	25 033	1 106	7 504	334
z prodeje DFM (maj. podíly)	0	0	0	0	0	0	100	4	0	0
z prodeje DHM a ostatní	14 445	539	25 902	1 130	6 523	287	24 933	1 102	7 504	334
Příjmy z prodeje pozemků	8 316	310	6 355	277	5 527	243	18 440	815	6 489	289
Nedaňové příjmy	53 773	2 007	68 104	2 971	56 547	2 487	62 169	2 747	64 905	2 891
Příjmy z pronájmu ost. nem.	31 258	1 167	23 031	1 005	23 010	1 012	23 661	1 046	25 583	1 140
Příjmy z pronájmu pozemků	4 927	184	1 647	72	2 292	101	1 800	80	1 700	76
Přijaté transfery	56 821	2 121	63 831	2 784	85 303	3 752	74 189	3 278	56 670	2 524
Investiční transfery	8 838	330	14 467	631	40 058	1 762	28 256	1 249	14 342	639
Výdaje	405 757	15 144	420 178	18 328	488 909	21 507	446 305	19 722	437 350	19 482
Běžné výdaje	345 120	12 881	347 880	15 174	347 106	15 269	328 021	14 495	342 268	15 246
Opravy a udržování	25 768	962	27 773	1 211	27 154	1 194	20 640	912	22 318	994
Kapitálové výdaje	60 637	2 263	72 298	3 154	141 803	6 238	118 284	5 227	95 083	4 236
Inv. nákupy a souv. výdaje	57 489	2 146	57 892	2 525	137 967	6 069	114 274	5 050	81 550	3 633
Budovy, haly, stavby	53 344	1 991	52 700	2 299	133 967	5 893	111 460	4 925	70 556	3 143
Pozemní komunikace	8 634	322	13 405	585	29 262	1 287	2 616	116	18 832	839
Mateřské školy	1 493	56	1 195	52	246	11	16 094	711	1 907	85
Základní školy	394	15	12 012	524	25 353	1 115	23 752	1 050	14 164	631
Sportovní zařízení	1 172	44	65	3	954	42	0	0	1 142	51
Nebytové hospodářství	0	0	3 987	174	2 639	116	13 129	580	0	0
Bytové hospodářství	14 053	525	12 082	527	25 289	1 112	8 765	387	12 994	579

Zdroj: MF ČR - IISSP Monitor: Valašské Meziříčí, Rozpočet souhrnný 2012 – 2016 [online]. Vlastní zpracování

Příloha č. 5 Seznam projektových záměrů města Valašské Meziříčí v Kč

	Seznam projektových záměrů města Valašské Meziříčí	Stav projektu	Celkové odhadované náklady	Odbor
1.	Most na ulici Mostní přes řeku Bečvu ve Valašském Meziříčí	příprava	20 580 000	OKS
2.	Rekonstrukce bytů v domě Pospíšilova č. p. 70 na sociální byty	příprava	nezadáno	OMS
3.	Pumptracková dráha ve Valašském Meziříčí	realizace	1 244 129	OKS
4.	Dopravní terminál	příprava	nezadáno	OKS
5.	Výstavba parkoviště na ulici Palackého I. - V. etapa	realizace	10 896 017	OKS
6.	Oprava dešťové kanalizace Valašské Meziříčí - sportoviště Kouty	příprava	10 063 655	OKS
7.	Rekonstrukce Nábřeží - rekonstrukce chodníku u kina	příprava	nezadáno	OKS
8.	Jurkovičova rozhledna na Brňově	záměr	nezadáno	OKS
9.	Zámek Žerotínů - rekonstrukce IV. NP - penzion	příprava	10 900 000	OKS
10.	Chodník Štěpánov, I. etapa	příprava	nezadáno	OKS
11.	Chodník Podlesí I. - IV. etapa	realizace	14 104 287	OKS
12.	Kompletní rekonstrukce objektu MěÚ na ulici Zašovská	příprava	65 805 000	OKS
13.	Multifunkční sportovní hala	příprava	76 991 000	OKS
14.	Regionální biokoridor 1553 - segment Hut'ský lesík	realizace	1 647 176	OKS
15.	Revitalizace náměstí	příprava	30 000 000	OKS
16.	Revitalizace panelového sídliště Křižná - II.,III.,IV., V., VI., VII. etapa	realizace	50 540 000	OKS
17.	Revitalizace panelového sídliště Obora - II.,III. etapa	realizace	28 492 000	OKS
18.	Revitalizace panelového sídliště Vyhlička - IV. a V. etapa	realizace	16 538 000	OKS
19.	Revitalizace panelového sídliště Podlesí	příprava	25 232 000	OKS
20.	Společný pás pro cyklisty a chodce na ulici M. Alše 1. - 5. etapa	příprava	25 599 510	OKS
21.	ZŠ Šafaříkova - bezbariérový přístup do hlavní budovy	příprava	3 296 000	OKS
22.	Smuteční síň na ústředním hřbitově	realizace	30 000 000	OKS
23.	Parkové úpravy v areálu LDN, Seniorparku a Citadely ve Valašském Meziříčí	příprava	nezadáno	OKS
24.	ZUŠ - Rekonstrukce budovy na ulici Komenského	příprava	5 000 000	OMS
25.	Rekonstrukce Zimního stadionu	příprava	80 500 000	OKS
26.	Zlepšení tepelně technických vlastností objektu ZŠ Šafaříkova ve Valašském Meziříčí včetně rekuperace I.	příprava	33 655 788	OKS
27.	Komunitní centrum ve Valašském Meziříčí	realizace	83 460 000	OKS
28.	Revitalizace penzionu J. K. Tyla	příprava	26 440 000	OKS
29.	Rozšíření parkoviště Masarykova Valašské Meziříčí	příprava	nezadáno	OKS

	Seznam projektových záměrů města Valašské Meziříčí	Stav projektu	Celkové odhadované náklady	Odbor
30.	Stavební úpravy a pořízení vybavení při ZŠ Křižná pro zajištění rozvoje klíčových kompetencí žáků ve schopnostech práce s digitálními technologiemi	příprava	3 000 000	OMS
31.	Rozšíření MAN ulice Havlíčkova, ulice Křižná	realizace	580 619	OMS
32.	Stavební úpravy a pořízení vybavení při ZŠ Masarykova pro zajištění rozvoje klíčových kompetencí žáků v přírodních vědách	příprava	2 500 000	OMS
33.	Cyklostezka Deza - průmyslová zóna	příprava	nezadáno	OKS
34.	Zlepšení infrastruktury pro vzdělávání ZŠ Valašské Meziříčí, Šafaříkova 726	příprava	6 921 221	OMS
35.	Rekonstrukce školního hřiště ZŠ Žerotínova	záměr	nezadáno	OMS
36.	Sportovní areál ZŠ Vyhlička - stavební úpravy a rozšíření areálu	záměr	9 900 000	OMS
37.	Rekonstrukce školního hřiště ZŠ Masarykova	záměr	nezadáno	OMS
38.	Hrachovec chodník - lávka, opěrná zeď	příprava	3 479 702	OKS
39.	Revitalizace prostoru tržnice	příprava	nezadáno	OKS
40.	Učebna environmentální výchovy na školní zahradě - ZŠ Žerotínova	příprava	2 000 000	OMS
41.	Kotelna MŠ Křižná	příprava	847 000	OMS
42.	Zateplení budovy MŠ Hrachovec	příprava	118 580	OMS
43.	Společný pás pro cyklisty a chodce ulice Králova	příprava	nezadáno	OKS
44.	Mateřská škola Kraiczova - zateplení	příprava	nezadáno	OKS
45.	Mateřská škola Seifertova - zateplení	příprava	nezadáno	OKS
46.	Základní škola Vyhlička - rekonstrukce rozvodů a zateplení	příprava	1 399 480	OKS
47.	Chodník Hrachovec - horní část	příprava	15 200 000	OKS
48.	Rekonstrukce chodníku Podlesí podél silnice III/05722	příprava	7 944 835	OKS
49.	Rekonstrukce městské ubytovny na letním stadionu ve VM	příprava	nezadáno	OMS
50.	Zázemí dětského hřiště na ulici Vodní	příprava	nezadáno	OKS
51.	Zlepšení tepelně technických vlastností objektu ZŠ Šafaříkova ve Valašském Meziříčí včetně rekuperace II.	příprava	2 328 216	OKS
52.	Oranžové dětské hřiště - Regenerace panelového sídliště Pod Oborou	příprava	nezadáno	OKS
53.	Výsadba stromů na ul. Svěrákova ve Valašském Meziříčí	příprava	nezadáno	OKS
54.	Bezbariérový chodník Podlesí nad rybníkem - 2. etapa	příprava	7 462 268	OKS
55.	Vybrané cyklotrasy ve Valašském Meziříčí	příprava	nezadáno	OKS

Zdroj: Město Valašské Meziříčí: Rozvoj města [online]. Vlastní zpracování.